Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

ŠKOLA PRO ŽIVOT

Základní školy Dubá – příspěvková organizace

Obsah ŠVP ŠKOLA PRO ŽIVOT ZŠ Dubá

Obsah ŠVP ŠKOLA PRO ŽIVOT ZŠ Dubá 2
1. Identifikační údaje 5
2. Charakteristika školy 6
2.1 Úplnost a velikost školy 6
2.2 Podmínky školy 6
2.3 Charakteristika pedagogického sboru 6
2.4 Dlouhodobé projekty 6
2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery 7
3. Charakteristika ŠVP 7
3.1 Hlavní záměry Školního vzdělávacího programu Základní školy Dubá 8
3.2 Postupy směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků- výchovné a vzdělávací strategie 9
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 11
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných 13
3.5 Průřezová témata 14
3.5.1 Charakteristika průřezových témat 14
3.5.2 Pokrytí průřezových témat 16
4. Učební plán 20
1. STUPEŇ 20
2. STUPEŇ 22
Používané zkratky 25
Názvy předmětů 25
Průřezová témata 25
5. Učební osnovy 26
5.1 Český jazyk a literatura 26
5.1.1 Charakteristika předmětu 26
5.1.2 Učební osnovy 30
5.2 Anglický jazyk 62
5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 62
5.2.2 Učební osnovy 64
5.3 Německý jazyk 77
5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 77
5.3.2 Učební osnovy 79
5.4 Matematika 86
5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu na I. stupni 86
5.4.2 Učební osnovy 90
5.5 Informatika 113
5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 113
5.5.2 Učební osnovy 116
5.6 Člověk a jeho svět 133
5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 133
5.6.2 Učební osnovy 137
5.7 Dějepis 153
5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 153

5.7.2 Učební osnovy 155
5.8 Občanská výchova 161
5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 161
5.8.2 Učební osnovy 163
5.9 Fyzika 172
5.9.1 Charakteristika předmětu : 172
5.9.2 Učební osnovy 174
5.10 Chemie 180
5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 180
5.10.2 Učební osnovy 182
5.11 Přírodopis 187
5.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 187
5.11.2 Učební osnovy 189
5.12 Zeměpis 201
5.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 201
5.12.2 Učební osnovy 204
5.13 Hudební výchova 212
5.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 212
5.13.2 Učební osnovy 215
5.14 Výtvarná výchova 227
5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 227
5.14.2 Učební osnovy 230
5.15 Člověk a zdraví 242
5.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 242
5.15.2 Učební osnovy 244
5.16 Tělesná výchova 254
5.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 254
5.16.2 Učební osnovy 257
5.17 Pracovní činnosti 278
5.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu 278
5.17.2 Učební osnovy 282
6. Volitelné předměty 300
6.1 Cvičení z českého jazyka 300
6.2 Estetika 301
6.3 Míčové hry 303
6.4 Předprofesní příprava 305
6.5 Dramatická výchova 306
6.6 Konverzace v anglickém jazyce 308
6.7 Základy rýsování 308
7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 309
7.1 Způsoby hodnocení žáků 309
7.2 Kritéria hodnocení 310
7.3 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků 312
7.3.1 Opravné zkoušky a komisionální přezkoušení 313
7.3.2 Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií 314
7.3.3 Zásady klasifikace prospěchu 317
7.3.4 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci 317

7.3.5 Klasifikace chování 319
7.3.6 Výchovná opatření 319
7.3.7 Klasifikace a hodnocení žáků se SPV 320
7.3.8 Péče o integrované žáky 321
7.3.9 Péče o talentované žáky 321
7.3.10 Ukončení základního vzdělávání 321

1. Identifikační údaje

Název: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Dubá - příspěvková organizace

Motivační název : Škola pro život

Číslo jednací: 230/2010

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Dubá – příspěvková organizace
Adresa: Dlouhá 13
Dubá, 471 41

Ředitelka: Mgr. Jana Heringová

Kontakty: telefon: 487 883 951
fax: 487 883 958
e-mail: jheringova@zsduba.cz
IČO: 48282979
Identifikátor právnické osoby: 600074731

Koordinátor ŠVP: Mgr. Veronika Matějková

Zřizovatel:

Název: Město Dubá
Adresa: Masarykovo náměstí 138
Dubá, 471 41
Kontakty: telefon: 487 870 201
www.mestoduba.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2007
aktualizace k: 1.9.2013
1.9.2016
1.9.2018
1.9.2021
1.9.2023

Razítko školy Mgr. Jana Heringová, ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola v Dubé je úplnou základní školou. Současně je také spádovou školou pro žáky z okolních vesnic. Kapacita školy je 300 žáků.

2.2 Podmínky školy

Vyučuje se ve dvou budovách, které jsou vzájemně propojeny. Stará budova z roku 1888 byla v nedávné době celkově zrekonstruována, nová budova byla přistavěna v roce 1996.

Ve škole jsou odborné učebny: počítačová učebna, učebna přírodopisu, učebna polytechniky a robotiky, školní knihovna, laboratoř, učebna matematiky, cvičná kuchyňka, dílny, hudebna, místnosti školní družiny. Dále je ve škole jídelna. Všechny kmenové třídy a odborné učebny jsou vybaveny interaktivní tabulí.

Třídy jsou světlé, vybavené umyvadly a vestavnými skříněmi.

Šatny jsou rozdělené do dvou místností, vybavené šatními skříňkami. V budově staré školy je učebna a místnost chovatelského kroužku se školní ZOO. Ke škole patří i samostatně stojící tělocvična, školní hřiště a školní pozemek. V areálu školy je umístěno dětské hřiště s pískovištěm a průlezkami. O přestávkách mají žáci možnost využít za dobrého počasí školní dvůr.

Škola disponuje i školní ZOO. Jedná se o prostory v suterénu školy vybavené akvárii, terárii a prostorem pro žáky, kde si mohou prakticky vyzkoušet, co obnáší péče o zvířátka a co zvířátka ke svému životu potřebují. Každá třída se stará po celý rok o zvíře, které si vybere. Zároveň se zde minimálně jedenkrát v měsíci realizuje výuka některého z vyučovacích předmětů.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Snažíme se o 100 % kvalifikovanost. Pedagogický sbor je ve vyváženém složení (odborném, věkovém) a průběžně se zdokonaluje ve schopnosti týmové práce a ve své pedagogické odbornosti formou různých seminářů a dílen.

2.4 Dlouhodobé projekty

Naše škola se zapojuje do různých projektů zaměřujících se na zdravý životní styl, ochranu životního prostředí a poznávání regionu. Některé projekty si sama vytváří, např.: Otužování, Zdravé svačiny, Plavání pro všechny. Zapojili jsme se do projektu Ekoškola, jenž je realizován v podobě celosvětového projektu Eco-Schools mezinárodní organizace FEE, do sítě Tvořivých škol a do sítě škol v projektu podporujícím školní a mimoškolní ekologickou výchovu M.R.K.E.V. Spolupracujeme s hnutím TEREZA. Zapojili jsme se do projektu Rozumíme penězům.

K dlouholetým tradicím patří i Běh 17. listopadu, Vánoční a Velikonoční dílny, Kuličkiáda, Barevné dny, Bláznivý týden, Den Země, Čarodějnické rejdění, Den dětí, Školní akademie, Dny otevřených dveří, účast na Vítání občánků na Městském úřadě v Dubé, pořádání lyžařských kurzů a ozdravných kurzů. Výuku se snažíme oživit různými projektovými dny, kdy spolupracují žáci napříč ročníky nebo jen ve svých

třídách. Účastníme se také různých sportovních soutěží, např.: McDonald Cup, Trojboj všestrannosti, výtvarné soutěže. Úspěšně se zúčastňujeme i dalších soutěží, např.: recitační, matematických, logických olympiád.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Škola nabízí řadu zájmových kroužků, jejichž činnost ovšem velmi závisí na existenci vhodných vedoucích z řad učitelů, rodičů i další veřejnosti. Ve škole je systematicky budována školní knihovna, kde si mohou žáci půjčovat knihy.

Informační třídní schůzky se konají v září, v listopadu a dubnu se mohou zákonní zástupci informovat o prospěchu a chování žáků na konzultacích, kde je přítomný učitel, žák a jeho zákonný zástupce. Mimoto mají možnost využít domluvené konzultace s jednotlivými vyučujícími. Zákonní zástupci mají možnost po domluvě s učitelem navštívit i výuku. Snažíme se i o zapojení zákonných zástupců při mimoškolních akcích třídy – výlety, školy v přírodě, exkurze…

Informace o svých aktivitách škola sděluje zákonným zástupcům a další veřejnosti prostřednictvím webových a facebookových stránek, prostřednictvím vitrínek, které má umístěné na boční stěně školy a také prostřednictvím dubského zpravodaje Dubáček a Českolipského deníku. Pro informování zákonných zástupců slouží aplikace Bakalář. Někteří třídní učitelé využívají pro rychlou komunikaci se zákonnými zástupci i skupin v aplikaci WhatsApp.

Při škole pracuje Školská rada, která byla zřízena v roce 2005 ze 3 zástupců obce, 3 pedagogických pracovníků a 3 zákonných zástupců žáků. Navázala na práci Rady školy, která byla zřízena v roce 1996.

Škola též spolupracuje se svým zřizovatelem a s Pedagogicko-psychologickou poradnou v České Lípě, Probační a mediační službou a Úřadem práce v České Lípě a se SPC Liberec.

Ve škole pracuje velmi dobře výchovný poradce, který pomáhá nejen s volbou povolání, ale také s programy na pomoc dětem s diagnostikovanými vývojovými poruchami učení a metodik prevence, který vytváří podmínky pro realizaci aktivit na potlačování nebezpečných sociálně-patologických jevů (drogy, šikana atd.). V této souvislosti byla ve škole umístěna i schránka důvěry, již mohou žáci, kteří si nevědí rady se svými problémy, využívat.

3. Charakteristika ŠVP

Základní škola Dubá navazuje na tradice české činné školy a pozitivní zkušenosti ze současného vzdělávacího programu Základní škola. Vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Zdůrazňuje činnostní ráz vyučování, pozitivní hodnocení a přiblížení teorie a praxe. Předkládá jasné možnosti mezipředmětových vztahů, řadí poznatky do systému a dbá na návaznost učiva a jeho propojování. Dává žákům příležitost podílet se na vlastním vzdělávání a vede je k samostatnému projevu. Zdůrazňuje komunikaci mezi žáky a jejich vzájemnou spolupráci. Umožňuje žákům využívat své zkušenosti a praktické situace ze života mimo školu. Vyžaduje provádění jednoduchých demonstrací a pokusů, které umožňují žákům

přijímat učivo více smysly, rozumět a zvládnout probíranou látku jako základ k dalšímu učení. Předpokládá přirozený rozvoj ekologického cítění. Umožňuje realizaci diferencované a individualizované výuky pro všechny žáky. Směřuje k poznávání zdraví jako významné životní hodnoty. Vychovává žáky k navázání a udržování uspokojivých vztahů, vytvoření si pravdivé představy o sobě samém a kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru.

Vede k naplnění klíčových kompetencí vymezených v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání.

3.1 Hlavní záměry Školního vzdělávacího programu Základní školy Dubá

Vzhledem k tomu, že škola je v oblasti, kde zákonní zástupci nemají možnost volby jiné školy, musí poskytovat vyvážené všeobecné vzdělání, přístupné všem žákům. Nelze se profilovat jednostranně, chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi. To znamená zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu. Chápeme, že pro budoucí život v EU je nezbytné výrazně posílit výuku cizích jazyků a vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání. Vzhledem k zvýšenému výskytu obezity a jako prevenci civilizačních chorob chceme preferovat sportovní výchovu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu. Abychom žáky jen nevzdělávali, ale také vychovávali, budeme je vést k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu. Chceme stejnou péči věnovat všem žákům, chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj žáka má velký význam život v populačně přirozené skupině. Nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod. a provádět rozumnou integraci dětí zaostávajících, či jinak postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi. Chceme se zaměřovat i na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce chceme u těchto žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod. Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, kde rovněž mají možnost se žáci prezentovat a zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání. Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky.

3.2 Postupy směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků- výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení - umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení

- integrujeme učení do smysluplných celků
- rozvíjíme u žáků schopnost samostatné práce (zadávání samostatných úkolů…)
- pěstujeme návyk sebekontroly, vlastního hodnocení a kritického přístupu k výsledkům práce
- vytváříme podmínky pro nacházení souvislostí mezi učivem a pro jeho aplikaci v praktickém životě
- využíváme moderní informační technologie
- preferujeme názor, osobní zkušenost a činnostní učení
- učíme posuzovat a porovnávat informace z různých zdrojů
- pomáháme hledat cesty k odstraňování a nápravě nedostatků

Kompetence k řešení problémů - podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- využíváme vhodných metod k rozvoji kreativity žáků (projektové vyučování, kooperativní učení, skupinová práce)
- předkládáme žákům problémy vázané na učební látku i každodenní život
- podněcujeme k řešení problémových situací
- podporujeme samostatnost žáků při hledání řešení
- povzbuzujeme žáky, aby se nedali odradit počátečním nezdarem
- učíme žáky kritickému myšlení

Kompetence komunikativní - vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- klademe důraz na stručné, logické a výstižné vyjadřování v písemném i ústním projevu
- seznamujeme žáky se základními prostředky komunikace verbální i nonverbální
- uskutečňujeme diskuze
- dáváme prostor prezentaci názorů žáků ve škole i na veřejnosti
- učíme žáky hledat a nacházet argumenty pro obhájení svého názoru
- vedeme k naslouchání a respektování názoru druhých

Kompetence sociální a personální - rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- zařazujeme práci ve dvojicích a týmech
- společně s žáky vytváříme pravidla týmové práce a řídíme se jimi
- upevňujeme dobré mezilidské vztahy
- podporujeme pomoc, spolupráci a solidaritu mezi žáky
- pomáháme žákům vytvořit si představu o sobě samém, svých schopnostech a možnostech
- umožňujeme žákům vyzkoušet si různé role v týmových činnostech
- podporujeme potřebu pozitivních citů v chování jedince, jeho jednání a prožívání životních situací a jejich sdílení s ostatními
- podporujeme potřebu sdílet zážitky s ostatními lidmi a dělit se s nimi o své dojmy
- organizujeme třídní a školní akce vedoucí k vytvoření pocitu sounáležitosti, dobrých vztahů mezi žáky a navození důvěry mezi učitelem a žákem

Kompetence občanské - připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

- jednáme s úctou a respektem se všemi dětmi bez rozdílu rasy, náboženství, kultury a rodinného zázemí
- klademe důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované vystupování a slušné chování k druhým
- prosazujeme ideály svobody a důstojnosti člověka, lidská práva, solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty
- podporujeme vlastní sebedůvěru u žáků poskytnutím prostoru pro prezentaci
- vedeme k zodpovědnosti za své chování
- netolerujeme násilí a bezpráví
- připravujeme na modelových příkladech na krizové situace a učíme je, jak se v takových případech zachovat
- vedeme k respektu k národním a kulturním tradicím
- snažíme se při všech činnostech ve škole dodržovat pravidla pro udržitelný rozvoj

Kompetence pracovní - vedeme žáky k aktivnímu rozvíjení a ochraně fyzického, duševního a sociálního zdraví a k odpovědnosti za ně

- vyžadujeme dodržování pravidel bezpečného chování ve škole i mimo ni
- zapojujeme žáky do činností a aktivit školy podporujících zdraví a do propagace zdravého životního stylu
- vytváříme a plníme Minimální preventivní program prevence sociálně patologických jevů s cílem podporovat duševní i sociální zdraví jedince

- pomáháme žákům v rozvíjení jejich zájmů a hledání budoucího uplatnění na trhu práce

Kompetence digitální - vedeme žáky k bezpečnému využívání digitálních technologií při práci, učení i volném čase

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti a samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- umožňujeme vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vysvětlujeme žákům význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi; vyzýváme je aby, kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání
- nacvičujeme s žáky jak předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; učíme žáky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Základní vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SPV) vyžaduje odbornou připravenost pedagogických pracovníků. Škola se bude snažit vytvořit podnětné a vstřícné školní prostředí, které za přispění všech podpůrných opatření umožní žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, nasměruje je k celoživotnímu učení, k odpovídajícímu pracovnímu uplatnění, a tím podpoří jejich sociální integraci.

Vzdělávání žáků se SPV bude s přihlédnutím k možnostem žáka probíhat ve třídách formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného vzdělávacího plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Rozvrh hodin a týdenní časové dotace budou vždy zpracovány na každý školní rok tak, aby byl naplněn učební plán daného ročníku.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností žáků se SPV a při jejich vzdělávání využijeme se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka pomoc střediska výchovné péče, pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra Liberec a dalších institucí.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP.

Na úrovni IVP na doporučení ŠPZ upravujeme v rámci podpůrných opatření očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn

soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Do ŠVP budou podle potřeby zařazeny speciální vyučovací předměty a předměty speciálně pedagogické péče odpovídající speciálním vzdělávacím potřebám žáků podle druhu zdravotního postižení nebo zdravotního znevýhodnění. Například logopedická a dyslektická péče, speciální vyučovací hodina pro zrakově postižené (prostorovou orientace a samostatný pohyb, zraková stimulace, práci s kompenzačními pomůckami), zdravotní tělesná výchova. Škola má bezbariérový přístup.

Pro žáky, u kterých se projevují příznaky SPV je vypracován Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP). Tvorba PLPP je ošetřena § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Vzor PLPP je stanoven přílohou číslo 3 vyhlášky. Týká se žáků s mírnými úpravami ve vzdělávání, které mohou být krátkodobé povahy, ale mohou trvat i po celou dobu jejich vzdělávání (žáci s LMP vyžadují zpravidla vyšší stupeň podpory). Tvorbě PLPP pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně se věnuje část Plány PLPP a IVP, která poskytuje ke stažení šablonu formuláře PLPP i příklady inspirativní praxe.

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé specifické poruchy učení, jsou posíláni se souhlasem zákonných zástupců na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tito žáci zařazováni do reedukační péče. Na škole je k dispozici dyslektická náprava a logopedická náprava. Žáci se učí v malých skupinkách každý týden jednu vyučovací hodinu. Snažíme se tyto hodiny zařazovat před, nebo po vyučování v den, kdy mají žáci méně náročný rozvrh hodin. Pro každého takového žáka připravujeme Individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem bude pracovat. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín reedukační péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat, souhlas rodičů a žáka.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Tvorba IVP je ošetřena § 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Bližší informace je možné nalézt zároveň v její Příloze 1 u jednotlivých stupňů podpory. Vzor IVP je stanoven přílohou číslo 2 vyhlášky.

Při klasifikaci těchto žáků přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí. Individuální plán vytváří třídní učitel žáka ve spolupráci s vyučujícími a výchovným poradcem. Vyhodnocení plánu se provádí k pololetí školního roku, aby bylo možné sledovat účinnost nápravných opatření.

Jako podpůrná opatření pro žáky se SPV jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:
- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Všichni vyučující I. stupně prošli e-learningovým kurzem Tvorba individuálního vzdělávacího plánu pro mimořádně nadané žáky. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), účast na olympiádách.

Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívávat píseň, pracovat ve sboru…

Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách. Spolupracují při výzdobě školy.

Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou.

Pohybově nadaní žáci jsou podporovaní v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

3.5 Průřezová témata

Jednotlivá průřezová témata jsou integrována do vyučovacích předmětů, některé tematické okruhy se realizují prostřednictvím třídních nebo celoškolních projektů.

3.5.1 Charakteristika průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

- vychází z osobnosti žáka, jeho individuálních potřeb i zvláštnosti
- smyslem tohoto průřezového tématu je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti
- učivem se stává sám žák a my mu musíme umožnit hledat vlastní cestu k životní spokojenosti

Výchova demokratického občana

- snažíme se vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti
- musíme umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení
- na utváření postojů v této oblasti má vliv celkové klima školy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- spojuje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech
- posiluje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí
- rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní
- otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje

Multikulturní výchova

- slouží k poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám
- rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti
- u menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování
- dotýká se i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou
- škola by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Environmentální výchova

- nejvíce koresponduje se zaměřením naší školy
- prostupuje veškerým vzdělávání i výchovou na škole
- je nedílnou součástí života všech žáků
- škola je podnětným prostředím pro vytváření pozitivního vztahu k životnímu prostředí, provoz školy se snaží být šetrný k životnímu prostředí a koresponduje se zásadami zdravého životního stylu

Mediální výchova

- nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii
- má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti

3.5.2 Pokrytí průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

	Integrace do předmětu	**I.**	**II.**	**III.**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**
1.	Rozvoj schopností poznávání	ČAS	VV	ČAS	HV		M, F		CH	
2.	Sebepoznání a sebepojetí	ČAS					ČZ, VV	HV, PŘ	OV, TV, PČ, PŘ	VV, PŘ
3.	Seberegulace a sebeorganizace	TV	ČAS					ČZ	OV, PČ	
4.	Psychohygiena		ČAS	TV			ČZ	HV	TV,OV	
5.	Kreativita	VV			HV	ČJ, HV	VV,M	TV, HV	ČJ	HV
6.	Poznávání lidí	ČAS				ČJ	OV		OV, TV	PČ,ČZ
7.	Mezilidské vztahy				ČAS		OV, ČZ	OV	ČJ, OV	PČ, ČZ
8.	Komunikace	ČJ,ČAS	ČJ			ČJ	ČJ	ČJ, VV	ČJ, TV	
9.	Kooperace a kompetice		ČAS		ČAS	TV, HV		TV, ČZ	ČJ, TV	ČJ
10.	Řešení problémů a rozhodovací schopnosti				ČJ		F	F, TV,Z	TV	F,CH
11.	Hodnoty, postoje, praktická etika	ČAS		ČJ VV			ČJ, TV	TV, HV	ČJ, OV, PČ	ČJ
	Projekty									
		Projektové dny, výukové programy					Projektové dny, výukové programy			
		Žákovská rada školy a třídní samospráva								

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

	Integrace do předmětu	I.	II.	III.	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1.	Občanská společnost a škola					ČAS	OV	ČJ		
2.	Občan, občanská společnost a stát					ČAS	D, OV	OV, PŘ	OV	D, OV
3.	Formy participace občanů v politickém životě					ČAS		OV	D	D
4.	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				ČAS	ČAS	D	D, OV		D

Projekt	Žákovská rada školy a třídní samospráva

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

	Integrace do předmětu	I.	II.	III.	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1.	Evropa a svět nás zajímá				ČJ	ČAS		ČJ, D	AJ,Z	D,Z
2.	Objevujeme Evropu a svět				HV	ČAS	ČJ	ČJ, D	ČJ, AJ,Z	D,Z
3.	Jsme Evropané			HV	ČJ,HV	ČAS	ČJ	ČJ, D	AJ, D,Z	D, OV, Z

Projekty	Projektové dny	Projektové dny

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

	Integrace do předmětu	**I.**	**II.**	**III.**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**
1.	Kulturní diference					ČAS, VV	ČJ, AJ, OV		ČJ, OV	
2.	Lidské vztahy		ČAS, ČJ, HV	ČAS			OV	ČJ		D,Z
3.	Etnický původ		ČAS	ČAS, HV	VV				D, PŘ,Z	AJ,D
4.	Multikulturalita		HV	ČAS	HV, VV				Z	
5.	Princip sociálního smíru a solidarity		ČAS	ČAS			OV		TV	

Projekty	Návštěvy divadel a kulturních akcí / Návštěvy divadel, kulturních akcí, festivalů apod.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

	Integrace do předmětu	**I.**	**II.**	**III.**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**
1.	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČJ	ČAS		ČAS	ČAS	D, PŘ	PŘ	PČ,F CH	D,CH
2.	Ekosystémy		ČAS	ČAS		ČAS		PŘ	PŘ, CH,Z	
3.	Základní podmínky života			ČAS		ČAS	D		PŘ, CH,Z	F, PŘ
4.	Vztah člověka k prostředí				ČJ	ČAS				D, OV, F, PŘ, CH

Projekty		
	Den Země, Den zvířat, Den vody atp.	
	Ekoškola	
	Záchrana obojživelníků	
	Vícedenní pobyt třídního kolektivu nebo absolvování výukového programu	Vícedenní pobyt třídního kolektivu nebo absolvování výukového programu

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

	Integrace do předmětu	**I.**	**II.**	**III.**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**
1.	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a reality					ČJ		ČJ		ČJ
2.	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					ČJ			ČJ	
3.	Stavba mediálních sdělení				ČJ		ČJ			
4.	Vnímání autora mediálních sdělení				ČJ	ČJ				
5.	Fungování a vliv médií ve společnosti							ČJ		ČZ
6.	Tvorba mediálního sdělení				ČJ	ČJ				ČJ
7.	Práce v realizačním týmu				ČJ			ČJ		ČJ

Projekty	Návštěvy divadel a kulturních akcí, projektové dny	Návštěvy divadel, kulturních akcí, festivalů apod.; projektové dny

4. Učební plán

1. STUPEŇ

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR	PŘEDMĚT	1	2	3	4	5	RVP	ŠVP	DIP
Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk a literatura**	**Český jazyk a literatura**	7+1	7+2	7+1	6+2	6+2	33	41	8
	Cizí jazyk	**Anglický jazyk**	0+1	0+1	3	3	3	9	11	2
Matematika a její aplikace	**Matematika a její aplikace**	**Matematika**	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20	25	5
Informatika	**Informatika**	**Informatika**	0	0	0	1	1	2	2	0
Člověk a jeho svět	**Člověk a jeho svět**	**Člověk a jeho svět**	2	2	3	2	2+1	11	12	1
Umění a kultura	**Hudební výchova**	**Hudební výchova**	1	1	1	1	1	12	12	0
	Výtvarná výchova	**Výtvarná výchova**	1	1	1	2	2			
Člověk a zdraví	**Tělesná výchova**	**Tělesná výchova**	2	2	2	2	2	10	10	0
Člověk a svět práce	**Člověk a svět práce**	**Pracovní činností**	1	1	1	1	1	5	5	0
		Disponibilní časová dotace						16		16
		SOUČET	21	22	24	25	26	118	118	0

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura

Předmět je vyučován jako samostatný. V prvním a třetím ročníku byla časová dotace posílena o 1 hodinu, ve druhém, čtvrtém a pátém ročníku o 2 hodiny disponibilní časové dotace.

Anglický jazyk

Je vyučován jako samostatný předmět, byl posílen 1 hodinou v 1. a 2. ročníku z disponibilní časové dotace.

Matematika

Je vyučována jako samostatný předmět. Ve všech ročnících byl posílen o hodinu z disponibilní časové dotace.

Informatika

Je vyučována jako samostatný předmět ve čtvrtém a pátém ročníku.

Člověk a jeho svět

Vzhledem k tomu, že vlastivědné a přírodovědné učivo se vzájemně prolíná, rozhodli jsme se vytvořit pouze jeden vyučovací předmět. Proto je vzdělávací obor Člověk a jeho svět v našem ŠVP realizován v jednom předmětu, který byl vytvořen ze stejnojmenného vzdělávacího oboru. V pátém ročníku byl posílen o hodinu z disponibilní časové dotace.

Hudební výchova

Je vyučována jako samostatný předmět a nebyla posílen žádnou disponibilní časovou dotací.

Výtvarná výchova

Je vyučována jako samostatný předmět a nebyla posílen žádnou disponibilní časovou dotací.

Tělesná výchova

Je vyučována jako samostatný předmět a nebyla posílena žádnou disponibilní časovou dotací.

Pracovní činnosti

Jsou vyučovány jako samostatný předmět a nebyly posíleny žádnou disponibilní časovou dotací.

2. STUPEŇ

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	VZDĚLÁVACÍ OBOR	PŘEDMĚT	6	7	8	9	RVP	ŠVP	DISP
Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk a literatura**	**Český jazyk a literatura**	4	3+1	4+1	4+1	15	18	3
	Cizí jazyk	**Anglický jazyk**	3	3	3	3+1	12	13	1
	Další cizí jazyk	**Německý jazyk**	0	2	2	2	6	6	0
Matematika a její aplikace	**Matematika a její aplikace**	**Matematika**	4+1	4	4	3+1	15	17	2
Informatika	**Informatika**	**Informatika**	1	1	1	1	4	4	0
Člověk a společnost	**Dějepis**	**Dějepis**	2	2	1+1	1+1	10	12	2
	Výchova k občanství	**Občanská výchova**	1	1	1	1			
Člověk a příroda	**Fyzika**	**Fyzika**	2	2	1+1	1+1	20	25	5
	Chemie	**Chemie**	0	0	2	2			
	Přírodopis	**Přírodopis**	2	2	1+1	1			
	Zeměpis	**Zeměpis**	2	1+1	1	1			
Umění a kultura	**Hudební výchova**	**Hudební výchova**	1	1	1	0+1	9	10	1
	Výtvarná výchova	**Výtvarná výchova**	2	2	1	1			
Člověk a zdraví	**Člověk a zdraví**	**Člověk a zdraví**	1	1	0	0+1	10	11	1
	Tělesná výchova	**Tělesná výchova**	2	2	2	2			
Člověk a svět práce	**Člověk a svět práce**	**Pracovní činnosti**	1	1	0+1	1	3	4	1
		Volitelné předměty-zvolí	0	0	1	1			
		Předprofesní příprava	0	0	0+1	0+1	0	2	2
		Cvičení z českého jazyka	0	0	0+1	0+1			
		Konverzace v anglickém jazyce	0	0	0+1	0+1			
		Míčové hry	0	0	0+1	0+1			
		Volitelné předměty-počet hodin	0	0	1	1			
		Disponibilní časová dotace					18		
		SOUČET	29	30	31	32	122	122	18

Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk a literatura
Je vyučován jako samostatný. Ve všech ročnících vyjma šestého byla časová dotace posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Anglický jazyk
Je vyučován jako samostatný předmět. Byl posílen 1 hodinou z disponibilní časové dotace v devátém ročníku.

Německý jazyk
Je vyučován jako samostatný předmět v časové dotaci 2 hodin týdně od 7. ročníku.

Matematika
Je vyučována jako samostatný předmět. V šestém a devátém ročníku byla posílena o hodinu z disponibilní časové dotace.

Informatika
Je vyučována jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Dějepis
Je vyučován jako samostatný předmět. V osmém a devátém ročníku byl posílen o hodinu z disponibilní časové dotace.

Občanská výchova
Je vyučována jako samostatný předmět a nebyla posílena žádnou disponibilní časovou dotací.

Fyzika
Je vyučována jako samostatný předmět. V osmém a devátém ročníku byl navýšen počet hodin o jednu z disponibilní časové dotace.

Chemie
Vyučuje se jako samostatný předmět. Nebyla posílen žádnou hodinou z disponibilní časové dotace.

Přírodopis
Je vyučován jako samostatný předmět. V osmém ročníku byl posílen jednou hodinou z disponibilní časové dotace.

Zeměpis

Je vyučován jako samostatný předmět. V sedmém ročníku byl posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Hudební výchova

Je vyučována jako samostatný předmět. V devátém ročníku byla posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Výtvarná výchova

Je vyučována jako samostatný předmět.

Člověk a zdraví

Tento předmět je vyučován v 6., 7. a 9. ročníku jako samostatný předmět. Hodinová dotace byla devátém ročníku posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Tělesná výchova

Je vyučována jako samostatný předmět a nebyla posílen žádnou disponibilní časovou dotací.

Pracovní činnosti

Předmět je vyučován jako samostatný a byl posílen 1 hodinou z disponibilní časové dotace, takže je vyučován ve všech ročnících.

Volitelné předměty

Nabídka volitelných předmětů je závislá na materiální personální situaci ve škole. Může být obměněna podle zájmu žáků i možností školy.

Používané zkratky

Názvy předmětů

ČJ – český jazyk a literatura

AJ – anglický jazyk

ČAS – člověk a jeho svět

M - matematika

INF - informatika

OV – občanská výchova

D - dějepis

F - fyzika

CH - chemie

Z - zeměpis

PŘ - přírodopis

HV – hudební výchova

VV – výtvarná výchova

UM – umění

PrČ – pracovní činnosti

ČZ – člověk a zdraví

TV – tělesná výchova

Průřezová témata

OSV – osobnostní a sociální výchova

VDO – výchova demokratického občana

VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MuV – multikulturní výchova

EV – environmentální výchova

MeV – mediální výchova

5. Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu na I. stupni

Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět. Výuka se realizuje prostřednictvím:

- komunikační a slohové výchovy,
- čtení a literární výchovy,
- psaní (pouze v prvním období),
- jazykové výchovy,

které se vzájemně prolínají a nejsou vyučovány zvlášť.

Hodinová dotace týdně v jednotlivých ročnících :

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	8	9	8	8	8

Počet 33 hodin byl navýšen o 8 vyučovacích hodin.

Vzdělávací cíle

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
– číst správně, plynule, hbitě a výrazně s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
– znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
– číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
– vnímat krásu a bohatost mateřského jazyka
- osvojit si základy pravopisu
– vyjadřovat srozumitelně myšlenky, postupně rozšiřovat slovní zásobu
- správně se vyjadřovat spisovným jazykem v řeči i v psaném projevu

Strategie a strategické postupy

Důraz je na I. stupni kladen na pestrost jednotlivých forem práce, na jejich střídání. Používá se frontální výuka i skupinová práce, samostatná práce, ve druhém vzdělávacím období drobné třídní projekty. V 1. ročníku je používána genetická metoda čtení a psaní, žáci se učí psát nevázaným písmem.

Pro *rozvoj vyjadřovacích schopností* v prvním vzdělávacím období využíváme:

- rozhovory žáků k určitému tématu
- vyprávění (o obrázku, vlastních zážitcích, přečteném textu, podle obrázkové osnovy, osnovy)
- formulace otázek a odpovědí k danému tématu
- mezipředmětových vztahů
- jednoduchých popisů z písanek, hlavně z předmětu Člověk a jeho svět, k psaní podobných textů
- dětských knih a obrázkových encyklopedií
- doplňovacích cvičení, obrázkových cvičení, manipulaci s kartami se slovy a písmeny

V literární výchově seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací. *Při výuce psaní* v tomto období získají žáci správné psací dovednosti, základy

čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Píší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu, který vyjadřuje zkušenosti žáků nebo poznatky získané v jiných vyučovacích předmětech. Písanky připravené pro toto období se zaměřují na psaní s porozuměním. *V jazykové výchově* v 1. období základního vzdělávání se žáci učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem, s využitím slovní zásoby odpovídající jejich věku a zároveň poznávají elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Dbá se na rozvoj jejich slovní zásoby a postupně se vytváří návyky správné spisovné výslovnosti.

Ve druhém období pro *rozvoj vyjadřovacích schopností* používáme :

- čtení, naslouchání,
- mluvený a písemný projev žáků (doplňovací cvičení, vyprávění, popis, sestavování zpráv...)
- mezipředmětových vztahů

V literární výchově se věnuje pozornost při čtení uměleckých textů, při čtení článků přírodovědného, zeměpisného i dějepisného obsahu, a to jak z čítanek tak i z jiných učebnic nebo vhodných vybraných knih a časopisů. Při literární výchově se soustavně rozvíjí ústní a písemné vyjadřování žáků, vytváří se a upevňují návyky žáků vyjadřovat myšlenky logicky, souvisle a mluvnicky správně. Ve 4. a 5. ročníku se ve výuce začíná více využívat tichého čtení a žáci jsou vedeni k samostatné práci s textem. Učitel dbá na to, aby i tiché čtení žáků bylo uvědomělé, a proto při něm dává žákům takové úkoly, které mu umožní zjistit, zda žáci potichu přečtený text pochopili. Otázky k obsahu si mohou zadávat sami žáci, může se ptát i učitel. Žáci mohou také vyprávět o tom, co četli, nebo si nakreslit k textu obrázek. Součástí literární výchovy v tomto období je též pokračování nácviku hlasitého čtení. Žáci se přitom učí správně členit čtené věty nejen podle interpunkce, ale i logickými pauzami a také klást správný větný přízvuk.

Charakteristika vyučovacího předmětu na II.stupni

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyka literatura na II. stupni je rozdělen do 3 složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy.
Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Hodinová dotace týdně v jednotlivých ročnících :

Ročník	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace	4	4	5	5

Počet 15 hodin byl navýšen o 3 vyučovací hodiny.

Výuka probíhá v kmenových učebnách jednotlivých tříd. Podle možností bude využívána nabídka dramatických, eventuálně filmových představení souvisejících s výukou.

Vzdělávací cíle

Poslání a úloha vyučovacího předmětu vyplývá ze stěžejního postavení vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve výchovně vzdělávacím procesu. Toto stěžejní postavení si vyžaduje, aby ve výchovné a vzdělávací strategii školy byla tomuto předmětu věnována maximální pozornost.

Výchovně vzdělávacím cílem vyučování tohoto předmětu je naučit žáky jazykovým dovednostem nezbytným pro osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání, pro vytvoření předpokladů k efektivní mezilidské komunikaci a pro umění orientovat se při vnímání okolního světa i sebe sama.

Průřezová témata

Předmětem prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie	cvičení paměti, básničky, říkadla, čtení s porozuměním
vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě	čtení s porozuměním, práce s textem, zápisky, třídění slov podle významu, řazení podle abecedy
poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení	práce s chybou, kontrola vlastního i cizího písemného projevu, hodnocení svých výkonů i výkonů spolužáků

Kompetence k řešení problému

vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému	práce se slovníky, Pravidly českého pravopisu, vyhledávání v naučných publikacích, časopisech
ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných	práce s chybou, kontrola písemného projevu, určování slovních druhů, mluvnických

nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	kategorií

Kompetence komunikativní

formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu	tvoření vět, pořádek vět, tvoření otázek a odpovědí, vypravování, popis, psaní, aplikování poznaných pravopisných pouček
naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje	rozhovor, aktivní naslouchání, omluva, prosba, žádost, poděkování
porozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění	čtení s porozuměním, používání nonverbální komunikace, dramatizace
využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	čtení s porozuměním, psaní – rukou, na klávesnici PC, používání telefonu, e-mailu, vyplňování formulářů, složenek, blanketů
využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	sestavování zpráv, pozvánek, cvičení zásad správné komunikace

Kompetence sociální a personální

účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	skupinová práce
přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	skupinová práce

Kompetence občanské

respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění	četba uměleckých textů, aktivní práce s ilustrací textu, návštěva divadelních představení, poslech poezie, přednes poezie, účast v literárních a recitačních soutěžích

Kompetence pracovní

využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	čtení s porozuměním

5.1.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Český jazyk**	Ročník: 1**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte plynule slova	Krátké texty	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Doplní vynechaná písmena ve slovech	Krátké texty, slovní hry	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Neskáče druhým do řeči	Základní komunikační pravidla	OSV - 8
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Opakuje slova se správnou výslovností	Básně, říkadla	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	V krátkých mluvených projevech správně dýchá	Základy techniky mluveného projevu	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Píše správné tvary písmen a číslic	Psací tvary písmen a číslic; Průprava pro psaní, uvolňovací cviky, nácvik psaní malých a velkých písmen ve spojení se čtením	
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Člení slova na slabiky a hlásky; Spojuje slovo s jeho významem prostřednictvím obrázku; Rozlišuje velká a malá, tiskací a psací písmena; Pozná všechna písmena české abecedy.	Sluchová analýza a syntéza, věta, slovo, slabika, hláska(písmeno);	
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Přednáší zpaměti krátké básně, čte plynule jednotlivá slova a slovní spojení s porozuměním	Čtení s porozuměním - krátké literární útvary, pohádky, říkadla	EV - 1
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z	Popíše vlastními slovy, co četl; odpoví na	Práce s textem	

přečteného textu	jednoduché otázky vztahující se k textu		
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním slova			
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti			
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání			
ČJL-3-1-09p píše velká písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost a správné tvary písmen			
ČJL-3-2-01p zná všechna písmena velké abecedy			
ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně			
ČJL-3-3-02p při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Český jazyk**	Ročník: 2**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu lit.texty přiměřené věku	Krátké literární texty - povídky, pohádky, rozpočitadla, říkanky, hádanky, básně	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Odpoví na jednoduché otázky vztahující se k přečtenému textu	Práce s krátkými texty	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Odpoví celou větou na otázku; pozdraví, požádá, vyřídí vzkaz	Komunikace	OSV - 8
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Správně spojuje písmena i slabiky, vyslovuje hlásky	Správná výslovnost, říkadla, jazykolamy	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Základy techniky mluveného projevu	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Správně spojuje písmena i slabiky	Hygiena a správné návyky při psaní, psací tvary české abecedy	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Kreslené příběhy	
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, píše správně znělé a neznělé souhlásky na konci slov	Sluchová analýza a syntéza, věta, slovo, slabika, hláska(písmeno), záznam hláskové a slabičné stavby slova, spodoba	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Vyjmenuje slova podřazená ke slovu nadřazenému, doplní slova souřadná	Význam slov, tvary slov	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle	Porovnává a třídí slova podle zobecněného	Význam slov, slovní druhy	

zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	významu –osoba, zvíře, děj, věc		
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Píše velká písmena na začátku věty. Spojuje věty jednoduché do souvětí.	Věta jednoduchá, souvětí, větný celek, spojky	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět podle postoje mluvčího	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, ú/ů a slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě v českých slovech	Pravopis i/y, ú/ů	
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čte ve vhodném frázování a tempu krátké lit.texty přiměřené věku	Krátké literární texty - povídky, pohádky, rozpočitadla, říkanky, hádanky, básně	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Odpoví na jednoduché otázky vztahující se k přečtenému textu	Práce s textem	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	U typických příkladů pozná, zda jde o poezii nebo prózu	Pohádka, vyprávění, povídka, básně	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Pracuje s literárním textem podle pokynů učitele	Dokončování a obměňování textu	
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním věty			
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti			
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání			
ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen; spojuje písmena a slabiky; dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost			
ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy, tvoří slabiky			
ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech			

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Český jazyk**	Ročník: 3.
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Krátké texty	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Krátké texty	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Komunikace	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Říkadla, jazykolamy	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Základy techniky mluveného projevu	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Komunikace	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Vyprávění	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Hygiena a návyky psaní	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Psací písmena abecedy	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Vzkaz, dopis, popis, vyprávění	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Obrázkové příběhy	
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova,	Věta, slovo, slabika,	

podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	hláska(písmeno), záznam slabičné a hláskové stavby slova	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Význam slov	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Význam slov	
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Slovní druhy	
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Tvary slov	
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Věta jednoduchá a souvětí, spojky	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Druhy vět podle postoje mluvčího	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Gramatika-pravopis i/y uvnitř slov, ú/ů, vlastní jména	
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Krátké literární texty - povídky, pohádky, rozpočitadla, říkanky, hádanky,	OSV - 11

		básně	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Povídky, krátké texty	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Poezie, próza, pohádka, vyprávění	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Práce s textem	
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty			
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti			
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání			
ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním			
ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen; spojuje písmena a slabiky; převádí slova z mluvené do psané podoby; ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost			
ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty			
ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy; rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky; tvoří slabik; rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky			
ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech			
ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně			
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Český jazyk**	Ročník: 4**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Technika mluveného projevu	EV - 4
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Tvoří otázky k přečtenému textu, naslouchá čtenému textu, dokáže v textu označit podstatné informace	Práce s textem	
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Doplní neúplné sdělení	Práce s textem	
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Výslovnost, spisovná a obecná čeština	
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo v podle zadání	Technika mluveného projevu	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Čtení s porozuměním	MeV – 3, 6
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Dopis, vzkaz, sms, mail	MeV - 3
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Rozhovor, telefonování, hlasové zprávy	MeV - 6
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Osnova vyprávění, děj, časová posloupnost	
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště	porovnává významy slov, zvláště slova stejného	Význam slov, synonyma, antonyma,	

slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	nebo podobného významu a slova vícevýznamová	slova vícevýznamová	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Stavba slova; Spodoba - psaní znělých a neznělých souhlásek; Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořenu, zdvojení souhlásek	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovní druhy	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Spisovná a obecná čeština	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	vyhledá základní skladební dvojici, píše správně koncovku v příčestí minulém s vyjádřeným podnětem	Stavba věty – podmět, přísudek, holá věta, skladební dvojice, příčestí minulé	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Větné celky, věta jednoduchá, souvětí	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	spojovací výrazy, tvoření vět	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (uvnitř slov, v koncovkách podstatných jmen a sloves)	Pravopis i/y	OSV - 10
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Divadelní představení, film, knihy	VMEGS – 1, 3
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma podle bodů, osnovy, otázek	Práce s textem, osnova, vyprávění, anekdota	MeV - 7
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	odliší naučný a umělecký text	Práce s textem	
ČJL-5-3-04 při	při jednoduchém rozboru	Pověst, povídka, autor,	MeV - 4

jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	literárních textů rozliší elementární literární pojmy	hlavní postava, poezie, próza, ilustrace, divadlo, film	
ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích			
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování			
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči			
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty; opisuje a přepisuje jednoduché texty; píše správně a přehledně jednoduchá sdělení; píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy; ovládá hůlkové písmo			
ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa			
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě			
ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky; určuje samohlásky a souhlásky; správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Český jazyk**	Ročník: 5**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Práce s textem	
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Práce s textem, výpisky, referát	MeV - 1
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Informace, krátká sdělení, zadání	MeV - 6
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Vzkaz, informační tabule, jízdní řád, návštěvní řád	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Rozhovor	OSV – 6, 8
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Reklama	MeV - 2
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Technika mluveného projevu	OSV - 5
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Spisovná výslovnost	
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Dopis, vzkaz, sms, mail	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Vyprávění, osnova, děj, posloupnost	
ČJL-5-2-01 porovnává	porovnává významy slov,	Význam slov	

významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová		
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Stavba slova	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovní druhy	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Spisovná čeština	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Skladba, věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Věta jednoduchá, souvětí, spojky	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Spojovací výrazy	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých)	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Pravopis – základy syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Čtenářský deník	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo	

		slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Umělecký a naučný text	MeV - 4
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování			
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči			
ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích			
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje; opisuje a přepisuje jednoduché texty; píše správně a přehledně jednoduchá sdělení; píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy; ovládá hůlkové písmo; tvoří otázky a odpovídá na ně			
ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího			
ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky			
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh			
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek			
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy			
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Český jazyk**	Ročník: 6**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Čte nebo poslouchá pozorně jednoduché texty, učí se myslet logicky a tvořivě. Formuluje tvořivé otázky směřující k nalezeným faktům	Čtení věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka).	
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Sehraje roli příjemce sdělení, přijímá sdělení druhé osoby se vstřícností, pozorností a vnímavostí a pokouší se ho kriticky i autokriticky hodnotit.		
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Popíše pozitivní roli masmédií a v náznaku i negativní manipulativní roli směrem k masovému příjemci.		MeV - 5
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Stylizuje věty textu jako přesnou a srozumitelnou výpověď. Jednodušší koherentní text sestaví kompozičně tak, aby splnil svou komunikační funkci.		
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Odlišuje slova nespisovná od spisovných, rozpozná nespisovné a spisovné tvary, vnímá na jednodušších příkladech rozdíly v syntaxu řeči spisovné a nespisovné a využívá to ve svých jazykových projevech	Jazyková výchova: rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, jazykové příručky).	
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingvních prostředků řeči	Používá stylistické prostředky tak, aby jeho mluvený projev dosáhl komunikačního cíle.	Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky verbální, užívané na základě znalostí o jazyjové normě a kodifikaci,	

ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Zapojuje se do diskuse, umí však i mlčet a chovat se s přiměřenou kázní. Neskáče ostatním do řeči, neposmívá se druhým pro jejich názor nebo pro neumělé vyjádření	nonverbální a paralyngvální).	OSV - 8
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Z obsahu textu pozná jeho hlavní myšlenky, nalezne klíčová slova, pořídí stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu či jeho kompoziční osnovu a podle ní text s přijatelnou přesností reprodukuje	Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací).	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Tvořivě pracuje s cizím textem po stránce kompoziční, stylistické i gramatické	Jazyková výchova: tvarosloví, skladba, pravopis, jazyková norma a kodifikace.	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Rozlišuje původem česká a cizí slova	Zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči	MuV – 1 VMEGS - 3
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Rozlišuje odvozování od skládání slov na příkladech v textu, významové rozdíly mezi synonymy, homonymy, antonymy	Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov.	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Třídí slovní druhy běžně frekventovaných českých slov podle jejich funkce, tvaru a skladebního vztahu, tvoří spisovné tvary slov a sám jich používá v řeči i textu	Tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov.	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při	Využívá znalostí o jazykové normě	Přímá a nepřímá řeč, stavba textu, obecné	

tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	(dostupných žákům 6. ročníku) při tvorbě zcela jednoduchých jazykových projevů s primárními nároky na stylizační dovednosti.	poučení o jazyce	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí.	Skladba - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu.	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu zvládá přiměřeně věku pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický, v primární podobě i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí	Pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický.	
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozliší spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí	Obecné poučení o jazyce - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Stručně vysvětlí, o čem přečtený text pojednává, uceleně ho vlastními slovy reprodukuje.	Tvořivé činnosti a literárním textem	
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Interpretace literárního textu na základech literární teorie a historie	VMEGS – 2, 3
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Tvořivé činnosti a literárním textem	OSV - 11
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytváření vlastních textů podle zájmů a schopností žáka a znalostí o literárních druzích a žánrech a znalostí o struktuře	

		literárního díla	
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Posuzování literárního díla na základě znalostí o jeho struktuře a jazyku a znalostí o literárních druzích a žánrech	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozliší podle obsahové náplně a formálních znaků základní druhy literatury a její žánry.	Základy literární teorie. druhy a žánry umělecké literatury - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické: typické žánry a jejich představitelé.	
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Vyjmenuje základní literární oblasti, základní druhy literatury a jejich typické žánry.		
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Poznává různý způsob působení téhož literárního tématu na čtenáře, návštěvníka divadla nebo kina a porovnává různé výhody a nevýhody jejich zpracování.	Způsoby interpretace literárních a jiných děl.	
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Navštíví knihovnu, kde se poučí o možnosti vyhledání potřebné informace o příslušné knize, kterou nalezne pomocí katalogu.	Knihovna, internet	
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text			
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk			
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy;			
ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu			
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy s vizuální oporou			
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk			
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí			
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami			
ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov			
ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem s vizuální oporou			
ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu,			
ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby			
ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy			
ČJL-9-3-09p má pozitivní vztah k literatuře			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Český jazyk**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Nalezne klíčová slova textu, pořídí stručné poznámky, výtah nebo výpisky, nalezne hlavní myšlenky textu a sestaví jeho kompoziční osnovu a text reprodukuje.	Čtení věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech, vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka).	MuV - 2
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Vyhledá fakta i názorové a hodnotící pasáže textu, formuluje otázky rozvíjející jeho tvořivé myšlení.		
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Odpovídá na otázku, jak blízko měla dotyčná problematika prezentovaná médii k pravdě.		MeV - 5
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Sestaví samostatně referát a přednese ho jako kultivovaný projev.		
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Správně odlišuje spisovnost a nespisovnost na úrovni své vlastní slovní zásoby, rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slova. Užívá syntaktické postupy spisovné a nespisovné větné skladby podle svého komunikačního záměru.	Jazyková výchova: rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, jazykové příručky).	
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Používá stylistické prostředky tak, aby jeho mluvený projev dosáhl komunikačního cíle.	Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky verbální, užívané na základě znalostí o jazyjové normě a kodifikaci, nonverbální a paralyngvální).	VDO - 1
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Zapojuje se do diskuse, umí však i mlčet a chovat se s přiměřenou kázní. Neskáče ostatním do řeči, neposmívá se druhým pro		MeV - 7

	jejich názor nebo pro neumělé vyjádření		
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Uspořádá logicky informace i myšlenkový sled svého textu. Stylizuje jednotlivé věty jako přesnou a srozumitelnou výpověď.	Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací).	OSV - 8
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Docílí koherentnosti textu dovedným mezivětným navazováním.	Jazyková výchova: tvarosloví, skladba, pravopis, jazyková norma a kodifikace.	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Pracuje tvořivě s cizím textem po stránce kompoziční, stylistické i gramatické.	Jazyková výchova: tvarosloví, skladba, pravopis, jazyková norma a kodifikace.	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Popíše rozdíl mezi spisovnou výslovností a pravopisem	Zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Třídí slovní druhy běžně frekventovaných českých slov podle jejich funkce, tvaru a skladebního vztahu, tvoří spisovné tvary slov a sám jich používá v řeči i textu	Tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov.	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů.	Přímá a nepřímá řeč, stavba textu, obecné poučení o jazyce	

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí.	Skladba - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu.	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu zvládá přiměřeně věku pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický, v primární podobě i syntaktický ve větě jednoduché a souvětí	Pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický.	
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Na základě poznatků o rozvrstvení národního jazyka popíše rozdílné situace při používání jednotlivých vrstev při realizaci svého jazykového projevu.	Obecné poučení o jazyce - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Pořídí písemnou dokumentaci o literárním díle, stručný souhrn obsahu, hlavní a další postavy, ideový základ díla, svůj vlastní dojem.	Tvořivé činnosti a literárním textem	OSV - 11
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Interpretace literárního textu na základech literární teorie a historie	MeV - 1
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Provede stručnou sumarizaci přečteného textu a reprodukuje ho vlastními slovy.	Tvořivé činnosti a literárním textem	MeV - 1
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytváření vlastních textů podle zájmů a schopností žáka a znalostí o literárních druzích a žánrech a znalostí o struktuře literárního díla	VMEGS - 1
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Nalezne příklady jazykových zvláštností, neobvyklé slovní zásoby, básnických novotvarů, vlastních neologismů, k	Posuzování literárního díla na základě znalostí o jeho struktuře a jazyku a znalostí o literárních	VMEGS – 2, 3

	archaismů či dialektismů.	druzích a žánrech	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	Základy literární teorie. druhy a žánry umělecké literatury - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické: typické žánry a jejich představitelé.	
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Vyjmenuje základní literární oblasti, základní druhy literatury a jejich typické žánry.		
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Pozná tentýž literární námět různým způsobem zpracovaným, a to jak v různé podobě literárního druhu a žánru, tak i v různé podobě dané zpracováním knižním, scénickým a filmovým.	Způsoby interpretace literárních a jiných děl.	
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Podle pokynů učitele vyhledává informace v naučných slovnících, encyklopediích a Internetu.	Knihovna, internet	
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text			
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk			
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma			
ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu			
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná jména a časuje slovesa			
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk			
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí			
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami			
ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov			
ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem			
ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu			
ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby nebo filmu			
ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry			
ČJL-9-3-09p má pozitivní vztah k literatuře, vyhledává informace			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Český jazyk**	Ročník: 8**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Pořídí stručné poznámky, výpisky nebo výtah z textu, formuluje hlavní myšlenky textu.	Různé typy katalogů v knihovně; naučné slovníky a encyklopedie, slovníky spisovatelů, internet.	
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Čte nebo poslouchá texty soustředěně a vnímavě na bázi logického a tvořivého myšlení, pokládá otázky směřující k jemu neznámým faktům.	Čtení - praktické, věcné, prožitkové. Naslouchání - praktické, věcné, prožitkové.	OSV - 7
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	Deníky, internetové a televizní zpravodajství, kampaně	
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Písemný projev - poznatky o jazyce a stylu, o slohovém postupu v referátu. Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu.	
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Rozlišuje různé komunikační situace, pozná, kde je možno užít nespisovné podoby jazyka a kde je vhodné a závazné používat jen spisovné podoby.	Jazyková výchova: rozvrstvení národního jazyka, jazyk a komunikace.	
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních,	Posoudí rozdíl mezi kultivovaným a nekultivovaným jazykovým projevem, váží slova jako nástroj myšlení a kultivovaného lidského	Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu.	OSV - 8

nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	styku.		
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Zapojuje se do diskuse, řídí ji za podpory učitele. Při dialogu naslouchá své protistraně a dává najevo své vcítění. Své názory podává tak, že je nikomu nevnucuje, že jimi nepoučuje.	Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu.	OSV - 9
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Sestylizuje větu, která by dala o dané myšlence přesnou a srozumitelnou výpověď, logicky docílí mezivětného navazování a uspořádá myšlenkový sled tak, aby byl co nejlépe realizován účel jazykového projevu.	Práce s texty	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	V textu aplikuje věcně správné, pravdivé informace. Při psaní využívá všech svých dovedností gramatických i stylizačních tak, aby vytvořil kultivovaný projev věcného, nebo dokonce uměleckého charakteru.	Jazyková výchova: tvarosloví, skladba, pravopis, jazyková norma a kodifikace.	OSV - 5
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě kompozičně jednodušších jazykových projevů.	Slovní zásoba a tvoření slov; tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov, skladba - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu.	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Vyhledá a popíše nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a ovládá zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování.	Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma,	

		synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov.	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, zvládá i tvary běžně používaných cizích slov, ovládá i spisovné tvary sloves.	Tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov.	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	Tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov. Přímá a nepřímá řeč, stavba textu.	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí ve skladebně méně složitých větných konstrukcích.	Skladba - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí,	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický.	
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozpoznává rozdíly mezi čistě spisovnou a hovorovou formou spisovného jazyka.	Obecné poučení o jazyce – čeština jazyk národní, jazyk mateřský, rozvrstvení národního jazyka, jazyk a komunikace jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, jazykové příručky. Skupiny jazyků (slovanské a jiné, jazyky menšinové), původ a základy vývoje češtiny.	MuV - 1
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Připraví v písemné podobě vlastní text referátu a přednese ho. Zformuluje ústně i písemně charakteristiku literárního díla.	Tvořivé činnosti s literárním textem.	OSV - 11

ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Hledá hodnotu literárního díla v jeho hodnotě kulturní a humanitní, pozná etickou a estetickou hodnotu díla.	Posuzování literárních děl.	OSV - 11
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Tvořivé činnosti s literárním textem.	
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Podle svých schopností a na základě osvojených znalostí tvoří vlastní literární text buďto jako text věcného, nebo estetického ztvárnění.	Vytváření vlastních textů podle zájmů a schopností žáka a znalostí o literárních druzích a žánrech a znalostí o struktuře literárního díla	
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	Literatura věcná - naučná, faktu a umělecká	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Porovnává a rozlišuje základní literární druhy podle jejich obsahu i formy. Pojmenuje obvyklé žánry jednotlivých literárních druhů. Přiřadí text k literárnímu druhu a žánru při pochopení jejich funkce a souladu obsahu s formou.	Základy literární teorie a historie	VMEGS - 2
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Vyjmenuje výrazné představitele jednotlivých literárních druhů a žánrů.	Základy literární teorie a historie	
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Způsoby interpretace literárních a jiných děl	OSV - 11
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Katalogy, informační zdroje	
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text			

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
ČJL-9-2-04p; ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami
ČJL-9-2-07p zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis
ČJL-9-2-07p zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

- má pozitivní vztah k literatuře

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Český jazyk**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací)	
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Čtení - praktické, věcné, prožitkové. Naslouchání - praktické, věcné, prožitkové.	OSV - 9
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	Deníky, internetové a televizní zpravodajství, kampaně	MeV - 1
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	Písemný projev - poznatky o jazyce a stylu, o slohovém postupu v referátu. Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu.	
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	Jazyková výchova: rozvrstvení národního jazyka, jazyk a komunikace.	
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních,	V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků	Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu.	

nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	řeči.		
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu.	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	Písemný projev - poznatky o jazyce a stylu, o slohovém postupu v referátu. Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu.	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Práce s texty	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Jazyková výchova: tvarosloví, skladba, pravopis, jazyková norma a kodifikace.	MeV – 6, 7
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená	Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	Slovní zásoba a tvoření slov; tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov, skladba - výpověď a věta, stavba věty, pořádek	

pojmenování, zvláště ve frazémech		slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu.	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov.	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov.	
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	Tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov. Přímá a nepřímá řeč, stavba textu.	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a souvětí.	Skladba - výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí,	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický.	
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Obecné poučení o jazyce – čeština jazyk národní, jazyk mateřský, rozvrstvení národního jazyka, jazyk a komunikace jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, jazykové příručky.	

		Skupiny jazyků (slovanské a jiné, jazyky menšinové), původ a základy vývoje češtiny.	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	Tvořivé činnosti s literárním textem.	
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Posuzování literárních děl.	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Tvořivé činnosti s literárním textem.	OSV - 11
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	Vytváření vlastních textů podle zájmů a schopností žáka a znalostí o literárních druzích a žánrech a znalostí o struktuře literárního díla	
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty.	Literatura věcná - naučná, faktu a umělecká	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	Základy literární teorie a historie	
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Základy literární teorie a historie	
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i	Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Způsoby interpretace literárních a jiných děl	

filmovém zpracování			
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Katalogy, informační zdroje	
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p; ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis ČJL-9-2-07p zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře			

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Anglický jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vzdělávácí cíle

Při hodinách je kladen důraz na komunikativní schopnost žáků.

Snažíme se je přivést k samostatnému myšlení, překonávat u nich zábrany při vyjadřování se v angličtině a vytváříme pozitivní vztah k tomuto předmětu.

Výuka je vedena k tomu, aby se žáci naučili komunikovat v anglickém jazyce, dokázali se domluvit s rodilým mluvčím, zorientovat se v rozhovoru a uměli správně a nahlas formulovat své myšlenky.

Poznávají kulturu zemí příležitostné jazykové oblasti a získávají k ní respekt, porozumění a toleranci.

Vytváříme u žáků pozitivní vztah k mnohojazyčnosti.

Podporujeme žáky při pochopení cizího jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět. Výuka probíhá v jazykové učebně.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace	1	1	3	3	3	3	3	3	4

Hodinová dotace byla navýšena o 3 vyučovací hodiny Po jedné hodině v 1., 2. a 9. ročníku.

Strategie a strategické postupy

Výklad, poslech, četba, skupinové vyučování, samostatné práce, práce s autentickými materiály, programy na PC, internet, hry, soutěže, zpěv, olympiády, projekty, konverzace.

Průřezová témata

Výchova myšlení v globálních a evropských souvislostech, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- prohlubujeme zájem o cizí jazyk.
- rozvíjíme řečové dovednosti
- vedeme žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů:

- klademe vhodné otázky motivující k samostatnému řešení problému

- umožňujeme volný přístup k informačním zdrojům
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení
- napomáháme ke správnému řešení

Kompetence komunikativní:
- využíváme práci ve skupině
- vedeme k výstižnému a souvislému projevu
- podporujeme vyjádření vlastního názoru

Kompetence sociální a personální:
- vedeme k sebehodnocení
- podněcujeme žáky k argumentaci
- vytváříme podmínky pro práci ve skupině

Kompetence občanské:
- vedeme žáky k respektování názorů druhých lidí, jejich tradic a kulturních hodnot
- vyžadujeme vzájemné naslouchání si
- rozvíjíme vnímavost a citlivé vztahy k lidem

Kompetence pracovní:
- vedeme žáky k plnění svých pracovních povinností

5.2.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Anglický jazyk**	Ročník: **1.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Vyslovuje správně foneticky v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	Výslovnost, intonace, pozdrav, poděkování, představení	
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám	Témata: barvy, čísla, abeceda, číslovky, hračky, pozdravy	
CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Anglický jazyk**	Ročník: 2**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Vyslovuje správně foneticky v přiměřeném rozsahu slovní zásoby; Zapojí se do jednoduché konverzace	Výslovnost, intonace, pozdrav, poděkování, představení	
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám	Témata: barvy, čísla, abeceda, číslovky, hračky, pozdravy	
CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Anglický jazyk**	Ročník: 3.
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; Pozdraví, rozloučí se, poděkuje	Výslovnost, intonace, pozdrav, poděkování, představení	
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Rozumí slovní zásobě a jednoduchým větám	Témata: barvy, čísla, abeceda, číslovky, hračky, pozdravy	
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov	
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého kr. mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		
CJ-3-1-06 píše slova a kr. věty na základě textové a vizuální předlohy	Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Anglický jazyk**	Ročník: 4**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení; Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět Slovní zásoba pro komunikační situace v tematických okruzích, práce se slovníkem Tematické okruhy - domov, rodina, škola, zvířata, příroda, povolání, jídlo, lidské tělo	
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Zapojí se do jednoduchých rozhovorů		
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal; Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu; Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu; Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života,		

	zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje			
CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk			
CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)			
CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Anglický jazyk**	Ročník: 5**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov Mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět Slovní zásoba pro komunikační situace v tematických okruzích, práce se slovníkem Tematické okruhy - domov, rodina, škola, zvířata, příroda, povolání, jídlo, lidské tělo	
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu		
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	aktivně se zapojí do jednoduché konverzace		
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá		

témat a podobné otázky pokládá			
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům		
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu		
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života		
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	vyplní osobní údaje do formuláře		
CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností			
CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)			
CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje			
CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk			
CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)			
CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Anglický jazyk**	Ročník: 6.
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní i větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozumí pokynům učitele, reaguje na ně		
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Tvoří otázky a odpovídá na ně		
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, umí vyhledat známé výrazy v textu, vyhledá a vytvoří odpověď na otázku		MuV 1 - kulturní diference
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů			
CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby			
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby			
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Anglický jazyk**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Rozumí pokynům učitele, reaguje na ně	Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní i větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, umí vyhledat známé výrazy v textu, vyhledá a vytvoří odpověď na otázku	Slovní zásoba - rozvíjené dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů			
CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby			

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Anglický jazyk**	Ročník: 8**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
CJ-9-2-02 **mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech**	mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
CJ-9-2-03 **vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života**	vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života		
CJ-9-3-02 **rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace**	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní i větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.	
CJ-9-4-02 **napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat**	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		VMEGS 1,2,3

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Anglický jazyk**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: **Jazyk a jazyková komunikace**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Tematické okruhy: domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní i větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, umí vyhledat známé výrazy v textu, vyhledá a vytvoří odpověď na otázku	Slovní zásoba - rozvíjené dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny,	CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného	Mluvnice - rozvíjení používaných gramatických jevů k realizaci	MuV- 3

školy, volného času a dalších osvojovaných témat	času a dalších osvojovaných témat	komunikačního záměru žáka	
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby			
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)			
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby			

5.3 Německý jazyk

5.3.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávacího oboru Cizí jazyk a je členěn do čtyř oblastí: poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací obor má časovou dotaci v 7., 8. a 9. ročníku 6 hodin, tzn. v jednotlivých ročnících 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v jazykové učebně, která je vybavena auditivní technikou. K dispozici je i učebna informatiky s výukovými programy pro Německý jazyk a učebna s interaktivní tabulí.

Strategie

Ve výuce jsou využívány co nejpestřejší metody a organizační formy.
Organizační formy: Frontální výuka při výkladu nové látky, skupinové a párové formy práce při procvičování učiva.
Metody: Ke klasickým výukovým metodám – výklad, dialog, prezentace, vysvětlování atd. patří pro nácvik cizího jazyka hlavně práce s autentickými materiály – audiovizuální technika, cizojazyčné materiály, různé formy skupinových, situačních her, dramatické ztvárnění, diskuze.

Průřezová témata a mezipředmětové vazby
Německý jazyk je nedílnou součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v globálních souvislostech.
Mezipředmětové vazby: Předmět je spjat s OV, ČJ, HV, VV, PŘ

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci
- utváří pozitivního vztahu k cizímu jazyku
- zařazuje různé metod a organizační formy výuky
- využívá učebních pomůcek (slovníky, cizojazyčný materiál, audiovizuální technika, tabulky gramatických přehledů)
- klade důraz na sebehodnocení a kritický přístup k vlastnímu procesu učení

Kompetence k řešení problému

učitel

- motivuje k samostatnému řešení problému

- zabezpečuje vhodný výběr modelových situací a vede žáky ke tvořivosti
- zařazuje výukové metod souvisejících s problémovým učením, jako kooperativní výuka, skupinové práce
- vybírá takové situace, které jsou blízké žákům a probouzí v nich zájem a kreativitu

Kompetence komunikativní

učitel

- zařazuje řečnická témata, diskuze, dialogy
- odstraňuje negativní postoj k volné promluvě, vhodnou motivací zbavuje strachu z chyby
- předkládá žákům informační a komunikační prostředky pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

učitel

- dbá o utváření dobré atmosféry a pozitivních vztahů v kolektivu
- motivuje žáky k diskuzi a k ochotě spolupracovat výběrem organizačních forem a metod práce, které jsou postaveny na spolupráci, kooperaci a vzájemné pomoci
- uplatňuje individuální přístup k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami

Kompetence občanské

učitel

- podporuje pozitivní vztah k materiálním a duchovním hodnotám doby
- respektuje věkové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- posiluje uvědomělý a zodpovědný přístup k ochraně přírody a životního prostředí
- rozvíjí v žácích toleranci k odlišnostem, respekt k přesvědčení druhých lidí
- seznamuje žáky s právy a povinnostmi ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

učitel

- zařazuje takové úkoly, které vyžadují samostatnost a tvořivost
- využívá mezipředmětové vazby
- klade důraz na pracovní disciplínu, dbá o dodržování bezpečnostních pravidel, ochrany zdraví a životního prostředí
- rozvíjí v žácích zdravý postoj k práci jako takové

Formy evaluace

Do hodnocení se promítají především řečové a komunikační schopnosti, které jsou prověřován především ústní formou – dialog, rozhovor, jednoduchá souvislá promluva.
Nácvik slovní zásoby je prověřován průběžně a pravidelně. Hodnoceno je i zvládání gramatických pravidel, většinou po delším časovém období (14 dní)a po důkladném procvičení.

5.3.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Německý jazyk**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: Další cizí jazyk	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Rozumí jednoduchým pokynům, vyplývající ze situace v hodině.	Setz dich? Nimm ein Blatt Papier! Apod.	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí jednoduchým větám s každodenními výrazy s pomocí učitele.	Zdvořilostní výrazy - Wie geht es dir heute? Hast du heute Mathematik? Apod.	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Aktivně reaguje na jednoduché otázky k probíranému tematickému celku.	Já - jaký jsem, co dělám. Osobní zájmena, podstatná jména - rod, číslo, přídavná jména, základní slovesa - haben, sein, fahren, gehen, malen, …	
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Ústně sdělí informace týkající se své osoby.	Vlastností - přídavná jména v přísudku, základní slovesa. Pořádek ve větě jednoduché - o počtu max. 5 slov.	
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Čte plynule věty složené ze známé slovní zásoby.	Poslechová cvičení - rozlišení a třídění hlásek, nápodoba výslovnosti.	
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Napíše jednoduché sdělení týkající se probraných tematických celků. Používá abecední slovník v učebnici.	Věta oznamovací, slovosled. Tematické celky - rodina, příroda, škola.	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka			

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Německý jazyk**	Ročník: 8**.**
Vzdělávací obor: Další cizí jazyk	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje s vizuální oporou.	Běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev vyučujícího.	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí jednoduchým větám s každodenními výrazy s vizuální oporou.	Základní podoba vět oznamovacích, tázacích, rozkazovacích, konstrukce sloužící k vyjádření záporů.	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Aktivně reaguje na jednoduché otázky, zapojuje se do konverzace v rámci skupiny, v komunikaci s učitelem.	Základní vztahy – kde, kdy, kdo.	
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Sdělí ústně základní informace o své osobě a své rodině.	Já, rodina, volný čas. Jednoduchá věta - slovosled.	
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Reprodukuje ústně obsah jednoduchých vět a přiměřených textů.	Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost.	
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých vět a vyhledá v nich potřebnou informaci.	Slovní zásoba a tvoření slov - synonyma a antonyma. Mluvnické učivo ze skladby a tvarosloví. Čtení s porozuměním tematických textů.	
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Napíše jednoduché sdělení týkající se probraných tematických celků. Používá abecední slovník v učebnici.	Věta oznamovací, slovosled. Tematické celky - rodina, příroda, škola.	
DCJ-9-4-03 stručně reaguje	Napíše jednoduché sdělení	Jednoduchá	

na jednoduché písemné sdělení	a odpověď na sdělení za použití známé slovní zásoby.	sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin.	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Německý jazyk**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: Další cizí jazyk	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Běžné pokyny a jednoduchý souvislý projev vyučujícího.	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Rozkazovací způsob, oznamovací věty, otázka, činnostní slovesa.	
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo. .oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité reálie zemí příslušných jazykových oblastí.	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Aktivně reaguje na jednoduché otázky, zapojuje se do konverzace v rámci skupiny, v komunikaci s učitelem.	Pořádek ve větě oznamovací a tázací. Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představení. Poskytování základních místních, časových aj. informací. Fonetické znaky, základní výslovnostní návyky. Vztah	

		mezi zvukovou a grafickou podobou slov.	
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Já, rodina, volný čas. Jednoduchá věta - slovosled.	
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje.	
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Rozumí krátkému a jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci.		
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Formuláře	
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost. Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě. Práce se slovníkem.	
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Napíše jednoduché sdělení a odpověď na sdělení za použití známé slovní zásoby.	Jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin.	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména			

a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele
DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.4 Matematika

5.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu na I. stupni

Matematické vzdělávání v 1. období na I. stupni pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Ve 2. období rozvíjí paměť žáků, jejich představivost, tvořivost, klade základy logického úsudku. Matematické vzdělání přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí u nich důslednost, tvořivost, sebedůvěru.
Matematika je na I. stupni vyučována jako samostatný předmět. *Hodinové dotace* v jednotlivých ročnících týdně jsou:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	5	5	5	5	5

Hodinová dotace 20 hodin týdně byla posílena 5 disponibilními hodinami. Učivo tematických okruhů Číslo a proměnná, Závislosti a vztahy, Geometrie v prostoru, Slovní úlohy se v prvním období vzájemně prolíná, ve druhém období se Geometrie v rovině a v prostoru vyučuje již pravidelně, obvykle v samostatné vyučovací hodině, zařazované do rozvrhu každý týden.

Vzdělávací cíle

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti

Strategie

V prvním a druhém ročníku jsou formy práce převážně manipulační, např. vytváření souborů, porovnávání, přidávání a ubírání. Zařazujeme i frontální výuku a práci ve dvojicích. Od třetího ročníku pracujeme ve skupinách i samostatně. Zaměřujeme se na řešení slovních úloh, kde žáci aplikují osvojené algoritmy početních výkonů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení –

vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie	řešení slovních úloh i geometrických úloh
vyhledává a třídí informace a využívá je v praktickém životě	práce s grafy, tabulkami, řešení slovních úloh
operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly	používání matematických symbolů

Kompetence k řešení problémů –

samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy	slovní úlohy, geometrické konstrukce
ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	

Kompetence komunikativní

rozumí různým typům textů a záznamů, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění	užívání matematických symbolů, číslic; geometrické náčrtky a konstrukce

Kompetence sociální a personální

účinně spolupracuje ve skupině	skupinová práce

Kompetence občanské

chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	práce s grafy a tabulkami

Kompetence pracovní

používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení	rýsování, práce s kružítkem
orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání	hodnota peněz, matematické operace, odhad

Charakteristika vyučovacího předmětu na II. stupni

Předmět matematika se na II. stupni vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku. Hodinové dotace v jednotlivých ročnících jsou:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace	5	4	4	4

Počet hodin 15 byl posílen 2 vyučovacími hodinami.

Vzdělávací cíle

- využívat matematiku v reálných situacích
- osvojit si pojmy, matematické postupy
- rozvíjet abstraktní a exaktní myšlení
- rozvíjet logické a kritické usuzování
- prohlubovat rovinnou a prostorovou představivost
- zvládnout grafické znázorňování
- používat základní pravidla rýsování
- vyhledat a pracovat s informacemi

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák
- používá základních matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváří si zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívá prostředky výpočetní techniky

Učitelé
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vedeme žáky k plánování postupů a úkolů
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadáváme úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žák
- zjišťuje, že realita je složitější než její matematický model
- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitelé
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žák
- zdůvodní matematické postupy
- vytváří hypotézy
- komunikuje na odpovídající úrovni

Učitelé
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáháme žákům

Kompetence sociální a personální

Žák
- spolupracuje ve skupině

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitelé

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žák

- respektuje názory ostatních

Učitelé

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňujeme, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímáme se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žák

- zdokonaluje grafický projev

Učitel

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vedeme žáky k ověřování výsledků

Průřezová témata

Matematikou prolíná hlavně průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, zejména při rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti.

5.4.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Matematika**	Ročník: 1**.**
Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací	obor přirozených čísel 0 - 20	
	Počítá předměty v daném souboru do 20	obor přirozených čísel 0 - 20	
	Vytváří soubory s daným počtem prvků do 20	obor přirozených čísel 0 - 20	
	Čte přirozená čísla do 20	číslice 0 - 20	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20	Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, porovnávání	
	Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti přirozených čísel do 20	Číselná osa, vztah a znaky rovnosti a nerovnosti	
	Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo do 20 na číselné ose	Číselná osa	
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Provádí zpaměti sčítání a odčítání oboru 0 - 20 bez přechodu	početní operace sčítání a odčítání bez přechodu desítky	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, porovnávání	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší úlohy, ve kterých modeluje osvojené početní operace	početní operace sčítání a odčítání bez přechodu desítky, vztahy o n- více, méně	
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozezná čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, krychli, kvádr, kouli	Čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, krychle, kvádr	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 10
M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 10
M-3-3-01p pozná základní geometrické tvary

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Matematika**	Ročník: 2.
Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací	obor přirozených čísel 0 - 100	
	Počítá předměty v daném souboru do 100	obor přirozených čísel 0 - 100	
	Vytváří soubory s daným počtem prvků do 100	obor přirozených čísel 0 - 100	
	Čte přirozená čísla do 100	obor přirozených čísel 0 - 100	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100	Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, porovnávání	
	Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti přirozených číslel do 100	Číselná osa, vztah a znaky rovnosti a nerovnosti	
	Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo do 100 na číselné ose	Číselná osa	
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Provádí zpaměti sčítání a odčítání oboru 0 - 20 s přechodem, oboru 0 - 100	početní operace sčítání a odčítání s přechodem desítky	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých modeluje osvojené početní operace	početní operace sčítání a odčítání. Násobení a dělení v oboru násobilek 1,2,3,4,5,10, vztahy o n - více, méně, n - krát více, méně	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, porovnávání	
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Pojmenuje čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, krychli, kvádr, kouli; Nachází v realitě reprezentaci základních rovinných útvarů	Čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, bod, přímka, krychle, kvádr, kužel, válec, jehlan	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovnává velikost útvarů	Čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, krychle, kvádr, úsečka	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20
M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , =, <, > a umí je zapsat
M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
M-3-3-02p umí používat pravítko

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Matematika**	Ročník: 3**.**
Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací Počítá předměty v daném souboru Vytváří soubory s daným počtem prvků Čte přirozená čísla do 1 000	obor přirozených čísel 0 - 1000 zápis čísla v desítkové soustavě	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000	zápis čísla v desítkové soustavě	
	Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti přirozených čísel do 1 000	Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, porovnávání	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	číselná osa	
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	početní operace sčítání a odčítání, násobení a dělení	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	početní operace sčítání, odčítání násobení v oboru 0 - 1000 a dělení v oboru násobilek 0 - 10	
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Hodiny, kalendář	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Závislosti a jejich vlastnosti, přímá úměra	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Diagramy, tabulky, grafy, jízdní řády	
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Pojmenuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; Vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, krychle, kvádr, kužel, válec, jehlan	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, krychle, kvádr, kužel, válec, jehlan	

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, krychle, kvádr, kužel, válec, jehlan, úsečka, délka úsečky, měření úseček, jednotky délky cm, mm, m; Souměrné útvary v rovině	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , =, <, > a umí je zapsat M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p umí používat pravítko			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Matematika**	Ročník: 4**.**
Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací, závorky	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Provádí písemné operace v oboru přirozených čísel : sčítání, odčítání, násobení dvojciferným činitelem, dělení jednociferným dělitelem	písemné algoritmy početních operací /sčítání, odčítání víceciferných čísel, násobení dvojciferným číslem, dělení jednociferným číslem i mimo obor násobilek/	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhluje přirozená čísla	Zaokrouhlování na desítky, sta, tisíce	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace v oboru do milionu	slovní úlohy na sčítání a odčítání, vztahy o n-více, méně, násobení a dělení, vztahy o n-krát více, méně, porovnávání	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Zlomky	
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Vyhledává a třídí data	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Čte jednoduché tabulky a diagramy	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Znázorní a narýsuje základní rovinné útvary (přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice)	Rýsování	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Sčítá a odčítá úsečky přenášením na papíru; určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jejich stran	Součet a rozdíl úseček, délka lomené čáry, obvod mnohoúhelníku	

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	Rozpozná rovnoběžky a kolmice, sestrojí kolmice	Vzájemná poloha dvou přímek, rovnoběžky, kolmice, průsečík dvou přímek	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, jednotky obsahu cm2	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osově souměrné útvary, osa souměrnosti	
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řeší s dopomocí, experimentálně nebo s názorem praktické slovní úlohy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Nestandartní slovní úlohy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose

M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla do 100

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

umí používat kalkulátor

M-5-2-01p vyhledá a přečte jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na půlhodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času s názorem
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

M-5-3-01p znázorní a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03p sestrojí kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Matematika**	Ročník: 5**.**
Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	vlastnosti početních operací	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemné algoritmy početních operací	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování na tisíce, desetitisíce, statisíce, miliony, odhady a kontroly výsledků	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Slovní úlohy na sčítání, odčítání, vztahy o n-více, méně, násobení a dělení, vztahy n-krát více, méně, porovnávání	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Zlomky	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Zlomky	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na ose desetinné číslo dané hodnoty	Desetinná čísla	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Porozumí významu znaku mínus pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr)	
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, jednoduché konstrukce	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Grafický součet a rozdíl úseček, délka lomené čáry, obvod mnohoúhelníku	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	Sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vzájemná poloha dvou přímek, rovnoběžky, kolmice, průsečík dvou přímek	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, jednotky obsahu cm2, dm2, m2	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osově souměrné útvary, osa souměrnosti	
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
umí používat kalkulátor
M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa
M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Matematika**	Ročník: 6**.**
Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek; mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor		
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar		

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles		
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Matematika**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek; mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor		
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti; celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek; poměr – měřítko, úměra, trojčlenka	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	poměr – měřítko, úměra, trojčlenka	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování	
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr	
M-9-2-02 porovnává soubory dat	Porovnává soubory dat		

M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti		
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta □ prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a sestrojí rovinné útvary		
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar		
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles		
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla			

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu
M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose
M-9-2-01p vyhledává a třídí data
M-9-2-02p porovnává data
M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi
M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-12p načrtne základní tělesa
M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Matematika**	Ročník: 8.
Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek; mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor		
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti; celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek; poměr – měřítko, úměra, trojčlenka	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	poměr – měřítko, úměra, trojčlenka	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a	výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny; rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních	

násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	rovnic se dvěma neznámými	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav		
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel		
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr	
M-9-2-02 porovnává soubory dat	Porovnává soubory dat		
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti		
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta; prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan,	
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	rotační kužel, koule, kolmý hranol	
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh		
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a sestrojí rovinné útvary		
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose M-9-2-01p vyhledává a třídí data M-9-2-02p porovnává data M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Matematika**	Ročník: 9.
Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek; mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina	
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor		
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti; celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek; poměr – měřítko, úměra, trojčlenka	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	poměr – měřítko, úměra, trojčlenka	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a	výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny; rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních	

násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	rovnic se dvěma neznámými	
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav		
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel		
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce	
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta; prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol; konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary		
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem		
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů		
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh		

M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a sestrojí rovinné útvary		
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků		
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti		
M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles	Načrtne a sestrojí sítě základních těles		
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	číselné a logické řady; číselné a obrázkové analogie; logické a netradiční geometrické úlohy	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblast		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta			

- zvládá orientaci na číselné ose
M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy
M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.5 Informatika

5.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Dovednosti získané v předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informatika a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Hodinová dotace týdně v jednotlivých ročnících:

Ročník	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace	1	1	1	1	1	1

Vzdělávací cíle

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci

- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Průřezová témata

Předmětem Informatika prolínají tato průřezová témata:
Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě a ke spolupráci s ostatními žáky
- učíme žáky pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení zadávaných úkolů
- učíme žáky, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Kompetence komunikativní

- umožňujeme pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají žáci prostřednictvím elektronické pošty
- vyžadujeme dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- vedeme ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech k práci v týmu
- přizveme žáky k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...)
- při zpracovávání informací žáky vedeme ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- vyžadujeme dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- nabízíme využití ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst žáků

Kompetence digitální

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti a samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- umožňujeme vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vysvětlujeme žákům význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi; vyzýváme je aby, kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání
- nacvičujeme s žáky jak předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; učíme žáky při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

5.5.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Informatika**	Ročník: 4**.**
Vzdělávací obor: **Informatika**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	vyčte informace z daného modelu	modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	
I-5-1-02p popíše konkrétní	popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho	využití značek, piktogramů, symbolů	

situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti	opakované zkušenosti		
I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci	najde a spustí známou aplikaci	spouštění, přepínání a ovládání aplikací;	
I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Informatika**	Ročník: 5.
Vzdělávací obor: **Informatika**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
I-5-1-01 **uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat**	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	
I-5-1-02 **popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji**	popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	
I-5-1-03 **vyčte informace z daného modelu**	vyčte informace z daného modelu	modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	
I-5-2-01 **sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů**	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního	
I-5-2-02 **popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení**	popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení		

		postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	
I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na	uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na	záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu	

otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat	základě dat		
I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	využití značek, piktogramů, symbolů	
I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů	sestavuje symbolické zápisy postupů	řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek	
I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení	popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení	přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu	
I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí	
I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky	příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	
I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad	

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Informatika**	Ročník: 6.
Vzdělávací obor: **Informatika**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
I-9-1-01 **získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat**	získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	
I-9-1-02 **navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu**	navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity	
I-9-3-01 **vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů**	vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti	
I-9-3-04 **sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu**	sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či	

		pravidel	
I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti	získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti	data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači	
I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek	zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek	kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti	
I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá	popíše účel informačních systémů, které používá	informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva	

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Informatika**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: **Informatika**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
I-9-2-05 v blokově orientovaném	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program	programování: nástroje programovacího	

programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné; kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním)	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu; tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	
I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění	popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění	modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram	
I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	modelování: ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy	
I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	

I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Informatika**	Ročník: 8**.**
Vzdělávací obor: **Informatika**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné; kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním)	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu; tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů,	

		uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel	
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí	
I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce	návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy,	

		pravidla a omezení	
I-9-3-03p **na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat**	na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	hromadné zpracování dat	

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Informatika**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: **Informatika**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
I-9-2-02 **rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení**	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
I-9-2-03 **vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému**	vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
I-9-2-05 **v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné**	v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné; kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním)	
I-9-2-06 **ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu**	ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu; tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	

I-9-4-01 **popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě**	popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	
I-9-4-02 **ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos**	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	
I-9-4-03 **vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky**	vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	
I-9-4-04 **poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače**	poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a	

		dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat	
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	
I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	
I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému	rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému	hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; fungování nových technologií kolem žáka	
I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu	počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí	
I-9-4-03p pracuje v online	pracuje v online prostředí; propojí podle návodu	řešení technických problémů: postup při	

prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	
I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu	rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu	bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy	
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	digitální identita: digitální stopa, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru	

5.6 Člověk a jeho svět

5.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento předmět je velmi důležitý, protože pokládá základ mnoha dalším předmětům ve vyšších ročnících. Jeho obsahem je vlastně bližší seznámení a uchopení okolního světa. Nelze rozdělovat učivo tohoto předmětu striktně, na to které se týká přírody, společnosti, krajiny apod. Proto jsme se rozhodli vyučovat komplexně všechny složky tohoto oboru v jednom předmětu.
Hodinové dotace týdně v jednotlivých ročnících

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hodinová dotace	2	2	3	2	3

Vzdělávací cíle

- pozorovat s žáky přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- vést žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a k její ochraně
- dbát u žáků na cílevědomé osvojování základních hygienických a kulturních návyků
- poznávat přírodní zákonitosti při aktivních a tvůrčích činnostech
- zaznamenávat výsledky pozorování a pokusů
- uvědomovat si sebe jako člověka - živou bytost, která má své fyziologické a biologické funkce a potřeby, poznávat, co je pro člověka užitečné a naopak škodlivé z hlediska hygieny, výživy aj.
- žákům předávat základní poučení o bezpečném chování v různých životních situacích i při mimořádných událostech, které ohrožují nejen zdraví jednotlivců, ale i celých skupin obyvatel
- vést žáky k tomu, aby si na základě svých zkušeností a sledování konkrétních situací postupně uvědomovali odpovědnost každého (i nedospělého) člověka, za své zdraví a bezpečnost
- upozorňovat žáky na situace, při kterých by nevhodným chováním mohli ohrozit zdraví spolužáků nebo zavinit úraz jiných lidí
- postupně si osvojovat a upevňovat zásady slušného chování mezi lidmi, učit se vzájemné toleranci, respektu, snášenlivosti a úctě k lidem, se kterými se setkávají
- sledovat střídání ročních období, vést si záznamy ze svých pozorování, umět pozorované změny v přírodě zdůvodnit
- dát žákům přehled o jejich regionu - kraji
- získávat postupně základní zeměpisný přehled o České republice a Evropě
- osvojovat si nové pojmy v souvislosti s orientací na mapě
- seznamovat žáky s významnými etapami našich národních dějin
- učit žáky vzájemné úctě, pomoci a snášenlivosti mezi sebou

- učit žáky orientovat se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- vést žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- umožnit žákům poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávat a upevňovat preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných situacích

Strategie a strategické postupy

V 1. období učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusech, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činnostní vyučování podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, tj. výtvarně i písemně. Výuku vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky, exkurze atp.

Výuka ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo 1. období, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Charakter výuky je činnostní, to předpokládá provádění žákovských pokusů, hovor o pozorovaných pokusech i jiných sledovaných přírodních úkazech a jejich zaznamenávání. Žáci mají možnost v přírodovědném vyučování využívat vědomosti i své zkušenosti z vlastních pozorování přírody. Při činnostech se žáci učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině i přijímat individuální odpovědnost za splnění určitého úkolu.

Vlastivědná část zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo zeměpisné a historické. Je vhodné historická schémata a popisované děje provázet různým znázorněním minulosti. Přímé a názorné vyučování se doplňuje čtením zeměpisných článků, žáci se učí pozorovat a číst z plánů a map. Zařazovány jsou praktická cvičení jako např.: rozlišování zeměpisných značek, práce s kompasem, měřítkem mapy apod. Výuku vhodně doplňují návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek. Také vhodné zeměpisné nebo historické filmy a videoukázky výuku doplní a zpestří.

Průřezová témata

Předmětem prolínají tato průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení,	vyhledávání v atlasech zvířat a rostlin a encyklopediích, třídění podle určitých znaků

tvůrčích činnostech a praktickém životě	
operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí	zařazování živočichů a rostlin do skupin podle podstatných znaků, zkoumání základních vlastností látek, práce s mapou a časovou osou
samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje	pokusy

Kompetence k řešení problému

vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení	práce se atlasy, encyklopediemi, určovacími klíči, mapami, plány, vyhledávání v naučných publikacích, časopisech a na Internetu
vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách	dramatizace, hraní určitých rolí, modelové situace, diskuze, účast na tvorbě pravidel

Kompetence komunikativní

rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů	práce s naučnými texty, mapou, návštěva vlastivědného muzea

Kompetence sociální a personální

účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	skupinová práce
přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	skupinová práce

Kompetence občanské

respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost	čtení pověstí a bájí, seznamování s historií

Kompetence pracovní

využívá znalosti a zkušenosti získané v	hry na řemesla, pokusy a měření, vytváření

jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vl.rozvoje i své přípravy na budoucnost	plánků, zpracování vlastních pozorování, referáty

5.6.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a svět**	Ročník: 1**.**
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Popíše v jednoduchém plánu cestu do školy a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Plán, cesta do školy	
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Správně používá základní časové údaje různých situací v denním životě	Orientace v čase, určování času, dny v týdnu, režim dne, roční období, měsíce	
	Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti	Orientace v čase, určování času, dny v týdnu, režim dne, roční období, měsíce	
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině	Rodina	OSV - 2
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	Soužití lidí, mezilidské vztahy a komunikace, chování lidí	OSV - 11
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Popíše různá povolání a pracovních činnosti	Zaměstnání, povolání, práce fyzická a duševní, volný čas, aktivní odpočinek	
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pozorování přírody ve městě a v okolí	OSV - 1

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Uplatňuje základní hygienické, režimové návyky	Lidské tělo, péče o zdraví a zdravá výživa	
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Vyjmenuje některé činnosti mající vztah ke zdraví; Vyjmenuje základní pravidla účastníků silničního provozu z pozice chodce	Péče o zdraví, zdravá výživa; Pravidla silničního provozu, základní značky, semafor	OSV - 2
	Zná zásady bezpečného chování	Péče o zdraví, zdravá výživa	
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci	Osobní bezpečí, bezpečné chování v rizikovém prostředí, silničním provozu v roli chodce, krizové situace - šikana, týrání, sex. zneužívání	OSV - 6 a 8
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	OČMS	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti ČJS-3-3-01p orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti ČJS-3-4-01p pozoruje některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu;			

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí;
ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci;
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a svět**	Ročník: 2**.**
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Popíše v jednoduchém plánu cestu do školy a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Plán, cesta do školy	
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,	Pojmenuje kulturní či historické památky, významné památky regionu	Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků	EV 1
	Zná některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije		MuV 2
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků	Rodina	
	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jejím nedostatkům	Soužití lidí, mezilidské vztahy a komunikace, chování lidí	MuV 3
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Pojmenuje různá povolání a pracovní činnosti	Zaměstnání, povolání, práce fyzická a duševní, volný čas, aktivní odpočinek	OSV 9
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Základní společenstva - les, louka, rybník, pole, lidská obydlí	
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Roztřídí s dopomocí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	Rostliny (okrasné, léčivé, užitkové, pokojové, plevele, ovoce, zelenina), houby, živočichové (volně žijící, domácí a užitkoví, čtyřnozí a ptáci)	EV 2

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky	Lidské tělo, péče o zdraví a zdravá výživa	
	Projevuje vhodným chováním vztah ke zdraví	Péče o zdraví, zdravá výživa	OSV 3,4
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Dodržuje zásady bezpečného chování	Osobní bezpečí, bezpečné chování v rizikovém porostředí, silničním provozu v roli chodce, krizové situace - šikana, týrání, sex. zneužívání, služby odborné pomoci	MuV 5
	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná		
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Vyjmenuje základní pravidla účastníků silničního provozu, pojmenuje vybrané dopravní značky, objasní jejich význam	Pravidla silničního provozu, základní značky, semafor	
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	OČMS	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě			

v jednotlivých ročních obdobích
ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu;
ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci;; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a svět**	Ročník: 3.
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Popíše v jednoduchém plánu cestu do školy a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Plán, cesta do školy	
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Kraj, blízká města, doprava v obci Pozorování, vycházky do okolí, porovnávání současného stavu s historickými fotografiemi	OSV 1
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Zaměstnání, povolání, práce fyzická a duševní, volný čas, aktivní odpočinek	
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě; Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientace v čase, určování času, dny v týdnu, režim dne, roční období, měsíce	
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Současnost a minulost v našem životě , proměny způsobu života, bydlení a předměty denní potřeby,	MuV 4
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Základní společenstva - les, louka, rybník, pole, lidská obydlí, pozorování rostlin,	

ročních obdobích		zvířat, počasí	
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků; Uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Základní společenstva - les, louka, rybník, pole, lidská obydlí - rostliny a živočichové; Rostliny (okrasné, léčivé, užitkové, pokojové, plevele, ovoce, zelenina), houby, živočichové (volně žijící, domácí a užitkoví, čtyřnozí a ptáci)	EV 2, 3
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Pokusy s pískem, křídou, cukrem, solí, moukou…, měření hmotnosti, času a dělky	
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	Lidské tělo, péče o zdraví a zdravá výživa	
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví; Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu; Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Péče o zdraví, zdravá výživa; Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce	OSV 1
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro	Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Osobní bezpečí, bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace - šikana, týrání, sex. zneužívání, služby odborné pomoci	

sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek			
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	OČMS	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a svět**	Ročník: 4**.**
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině	Okolní krajina, poloha v krajině, regiony ČR, orientační body a linie	
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Určí světové strany v přírodě, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě	Světové strany - orientace v krajině, plán okolí, mapa zeměpisná a tematická, zákl. značky na mapách, tvary zem. povrchu, zákl. typy krajiny	EV - 1
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy	Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává na mapě České republiky	Mapy obecně zeměpisné a tematické, obsah, grafika, vysvětlivky, zemský povrch, vodstvo, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, Evropa, kontinenty	
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Popíše na vybraných ukázkách způsob života a práce našich předků	Časová osa, století, letopočet, římské číslice; Čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí	
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Pojmenuje základní projevy života konkrétních organismů	Živá příroda a neživá příroda; Základní projevy života	
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Založí jednoduchý pokus, zdůvodní postup, vyhodnotí	Základní podmínky života	

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Rozliší povinnosti a potřeby ve vztahu ke vzdělávání a zájmům, rozdělí svůj čas účelně a zohlední při plánování oprávněné nároky blízkých osob, vyjmenuje zákl. dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Denní režim, zájmy, povinnosti; Osobní, intimní a duševní hygiena, zdravý životní styl; Práce v týmu, základní pravidla slušného chování, principy demokracie, lidská práva a práva dítěte, Slabikář dětských práv	OSV 7, 9 VDO 4
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Pojmenuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Dopravní výchova, OČMS	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a svět**	Ročník: 5.
Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině	Okolní krajina, poloha v krajině, regiony ČR, orientační body a linie	
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Světové strany - orientace v krajině, plán okolí, mapa zeměpisná a tematická, zákl. značky na mapách, tvary zem. povrchu, zákl. typy krajiny	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky a Evropy	Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Mapy obecně zeměpisné a tematické, obsah, grafika, vysvětlivky, zemský povrch, vodstvo, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, Evropa, kontinenty	VMEGS 1,2,3
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Surovinové zdroje, rostlinstvo, obchod, služby, vliv krajiny na život lidí, vliv lidí na krajinu	
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Evropa, EU, cestování	MuV 1, VMEGS 1,3
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Naše vlast - domov, krajina, národ, základní znaky státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	VDO 1,2,3
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve	Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a	Pravidla soužití, vztahy mezi lidmi, rozdíly mezi chlapci a dívkami, muži a ženami	

škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	dívkami, v rodině, v obci (městě)		
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou	Výchova demokratického občana - státní orgány, soud, policie, parlament, zákony, práva a povinnosti občanů, práce obecních-městských úřadů, Evropská Unie	VDO 2,3,4
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích	Formy vlastnictví, peníze, hodnota peněz, hry	
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Současnost a minulost v našem životě	MuV 1
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Současnost a minulost v našem životě	
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Živá a neživá příroda, vliv činnosti člověka na ŽP	EV 1

člověka			
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Společenstva, rozmanitost podmínek na Zemi, podnebí, počasí	EV 2, 3
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, odpovědnost, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy	EV 4
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	Lidské tělo - základní stavba a funkce orgánových soustav	
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Základy lidské reprodukce, vývoj jedince	
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho	Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní	Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování	

preventivní ochranou	ochranou	v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého			

bydliště
ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5.7 Dějepis

5.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.
Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Časová dotace v jednotlivých ročnících:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace	2	2	2	2

Časová dotace byla navýšena v 8. a 9. ročníku o jednu hodinu.

Vzdělávací cíle

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních

Strategie a strategické postupy

- metodu výkladu kombinovat s rozhovorem se žáky
- skupinové vyučování, práce v týmech
- problémové otázky
- řízený rozhovor
- metody pravdivých a nepravdivých výroků, práce s učebnicí, s časovou přímkou, s historickým pramenem
- práce s počítačem-integrace nových technologií do výuky, CD ROM, DVD, internet.
- práce s archivním materiálem (muzea, archivy, výstavy, školní exkurze)
- studium regionálních dějin, návštěvy historicky významných míst regionu.

Průřezová témata.
Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků
kompetence k učení- žák vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace, efektivně je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
kompetence k řešení problémů-žáci při probírání konkrétního tématu či období objevují důkazy kontinuity a změny. Při práci s historickými prameny provádí jejich hodnocení a analýzu. Hledají důvody a příčiny v dostupných zdrojích materiálů. Vyvodí určité závěry.
kompetence komunikativní -jedná se o integrace nových technologií do výuky dějepisu, využití internetu, TV pořadů atp. Pedagog pomáhá žáků analyzovat, interpretovat různé pohledy na stejnou událost či historický jev. Využívají se mimoškolní možnosti k výuce –muzea, archivy, památníky atd.
kompetence občanské-žáci si v průběhu sledování dějin vytvářejí vztahy k hodnotám, kulturnímu dědictví lidstva i národa. Dějepis má přispívat k rozvoji smyslu žáků pro národní identitu a připravovat je na občanství.
kompetence pracovní-žák využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje
kompetence sociální a personální-žák spolupracuje v týmu, naslouchá druhým a pomáhá jim. Upevňuje dobré mezilidské vztahy. Hodnotí svojí práci a práci ostatních.

5.7.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Dějepis**	Ročník: 6**.**
Vzdělávací obor: Člověk a společnost	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Význam zkoumání dějin	
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti, vyjmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	Historické prameny	
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Osvojí si práci s časovou přímkou, dokáže pracovat s pojmy prostor, čas	Historický čas a prostor	
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Starší doba kamenná, Mladší doba kamenná, Naše země v období pravěku	
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost		EV - 1, 3
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Antika, Helénismus, Makedonie, Etruskové	VDO - 2, 4
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Starověký Řím	
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Starověký Řím	

D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury	Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury	Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací			
Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život			
Předmět: **Dějepis**			Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: Člověk a společnost			

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	nový etnický obraz Evropy	
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	
D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost	VMEGS - 1, 2 ,3
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou	VDO - 4
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a	Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		

kulturní život			
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy a počátky dobývání světa	
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	český stát a velmoci v 15. – 18. století	
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	barokní kultura a osvícenství	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Dějepis**	Ročník: 8.
Vzdělávací obor: Člověk a společnost	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změny sociální struktury; národněosvobozenecká hnutí v Evropě	
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Velká francouzská revoluce, její příčiny, začátek, průběh a jednotlivé fáze; význam Velké francouzské revoluce pro Francii i evropské dějiny; napoleonské války a jejich důsledky	VDO – 3 VMEGS - 3
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	utváření novodobého českého národa; revoluční rok 1848 v Evropě a v Čechách; postavení českého národa v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé	MuV - 3
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Dějepis**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: Člověk a společnost	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Pluralitní demokracie, demokratické systémy evropských zemí a USA	VDO - 2, 3, 4
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)	
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Antisemitismus a rasismus	MuV - 2, 3
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	

D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	VMEGS - 1, 2, 3
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	Posoudí postavení rozvojových zemí	rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	EV - 1, 4
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	problémy současnosti; věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti			

5.8 Občanská výchova

5.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Časová dotace v jednotlivých ročnících:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace	1	1	1	1

Vzdělávací cíle

Žáky vedeme k

- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech o poznávání otázek obrany státu
- orientovat se v problematice peněz a cen a odpovědně spravovat osobní rozpočet s ohledem na měnící se životní situaci

Strategie a strategické postupy

- metoda výkladu
- skupinové vyučování, práci v týmech
- problémové otázky
- řízený rozhovor
- práce s dokumenty
- práce s počítačem-integrace nových technologií do výuky, CD ROM, DVD, Internet.
- exkurze

- návštěva MěÚ, veřejného zasedání zastupitelstva

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Enviromentální výchova
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

kompetence k učení-žák vybírá a používá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané poznatky do širších celků, nalézá souvislosti. Získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry.
kompetence k řešení problémů-žák tvořivě přistupuje k řešení problémů, umí vyhledat vhodné informace a pracovat s nimi; umí nalézt řešení. Žák umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí.
kompetence komunikativní-žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně. Umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje. Komunikuje na odpovídající úrovni. Umí využívat ke komunikaci vhodné technologie.
kompetence sociální a personální-žák spolupracuje v týmu, naslouchá druhým a pomáhá jim. Upevňuje dobré mezilidské vztahy. Hodnotí svojí práci a práci ostatních.
kompetence občanské-žák zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je. Respektuje názory ostatních. Formuje volní a charakterové rysy. Zodpovědně se rozhoduje podle dané situace.
kompetence pracovní-žák efektivně organizuje vlastní práci.

5.8.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Občanská výchova**	Ročník: 6.
Vzdělávací obor: Člověk a společnost	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Zapojuje se do společných činností žáků v rámci třídy, školy, dětských organizací aj.	Naše škola-život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy, vklad vzdělání pro život	VDO - 1
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Pozná zajímavá a památná místa naší vlasti, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Naše vlast-pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní symboly, státní svátky, významné dny	
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Prostředky komunikace	
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Lidská setkání-přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen,	
VO-9-1-05 Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		OSV - 6, 7 MuV - 1, 2, 5

VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práva svobod	Lidská práva- základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dítěte v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	OSV - 6, 7 MuV - 1, 2, 5
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Občanská výchova**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: Člověk a společnost	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; státní symboly, státní svátky	
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce	VDO - 3, 4
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu		VDO - 2
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		VDO - 3, 4
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb	Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Principy demokracie- znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; význam politického pluralismu; význam a formy voleb do	VDO - 3, 4

ovlivňovat každodenní život občanů		zastupitelstev v ČR	
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	Lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace, základní práva spotřebitele	OSV - 7
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Majetek, vlastnictví- formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana;	VDO - 2
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení	Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví, rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Občanská výchova**	Ročník: 8**.**
Vzdělávací obor: Člověk a společnost	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Vnitřní svět člověka - vnímání a poznávání skutečnosti, sebe i druhých lidí	
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva; sebepoznávání, sebevýchova, pěstování vůle; význam motivace, aktivity a osobní kázně při seberozvoji	OSV - 2, 3, 11
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; osobní potenciál	MuV - 1
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů	VDO - 2

VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	**Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady**	Protiprávní jednání - druhy protiprávního jednání, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví; trestní postižitelnost, postihy protiprávního jednání	
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	**Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání**		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Občanská výchova**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: Člověk a společnost	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady		
O-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Rozpočet domácnosti	
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Platby, úvěry, kreditní karty	
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného, přijatého, uvede nejčastější druhy pojistění a navrhne, kdy je využít	Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojistění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	

VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost, tvorba ceny, inflace	
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání,; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišností; význam daní	
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	VMEGS - 3
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	Globalizace - projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	EV - 4
VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí
VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

5.9 Fyzika

5.9.1 Charakteristika předmětu :

Obsahem vzdělávacího oboru fyzika je zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase – jako je pohyb těles, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznávání různých druhů energií a možnosti jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj. Vzdělávací obsah směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Hodinová dotace:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace	2	2	2	2

Hodinová dotace byla v 8. a 9. ročníku navýšena vždy o 1 disponibilní hodinu.

Vzdělávací cíle

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Strategie a strategické postupy

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními :
- práce ve skupinách
- vyhledávání informací
- prezentace vlastní práce
- referáty
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- demonstrační pokusy

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata : Osobnostní a sociální výchova , Environmentální výchova, a Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie :

Žáka vedeme k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.9.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Fyzika**	Ročník: 6**.**
Vzdělávací obor: **Člověk a příroda**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Sestaví správně podle schématu elektrický obvod	Elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač	
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělese	Měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas	OSV - 1
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Vlastnosti látek a těles	
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Změna objemu těles při změně teploty	
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Hustota	OSV - 10
F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas			
F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Fyzika**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: **Člověk a příroda**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Používá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon o odrazu světla při řešení problémů, úloh	Světelné jevy - zdroje světla, stín, zatmění Slunce, Měsíce.	OSV - 10
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Mechanické vlastnosti kapalin a plynů - Pascalův zákon, hydraulická zařízení, hydrostatický a atmosférický tlak, Archimedův zákon.	
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Rozhodne, jaký druh pohynu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Pohyb tělesa - rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý.	
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Využívá s porozuměním při řešení úloh a problémů vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Pohyb tělesa	OSV - 10
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Změří velikost působící síly	Síla, skládání sil - gravitační pole a gravitační síla, tlaková síla a tlak, třecí síla. Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů.	
F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití			
F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů			
F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu			
F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles			

při řešení jednoduchých problémů
F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Fyzika**	Ročník: 8**.**
Vzdělávací obor: **Člověk a příroda**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	Elektrické jevy - elektrické pole, elektrický náboj, elektrický proud.	
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností	Rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností	Elektrický odpor, stejnosměrný elektromotor	
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou	Práce, výkon, energie	
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Zvukové jevy - vlastnosti zvuku - podmínka šíření zvuku, rychlost šíření zvuku, odraz zvuku na překážce, ozvěna.	
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na ŽP	Rezonance, ucho, ochrana před hlukem.	EV - 1
F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu			
F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla			
F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)			
F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz			
F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Fyzika**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: **Člověk a příroda**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Střídavý proud - vznik, měření, transformátor.	
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností	Rozliší vodič, izolant na základě analýzy jejich vlastností	Vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech, polovodičích.	
F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny mg.pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Elektromagnetické jevy - magnetické pole, stejnosměrný elektromotor, transformátor, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.	
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů, úloh	Světelné jevy - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle, zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou, rozklad bílého světla.	OSV - 10
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na ŽP	Jaderná energie - štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním záření.	EV - 4
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců	Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet	Země a vesmír, Sluneční soustava, Naše galaxie.	EV - 3

planet kolem planet			
F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu			
F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla			
F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země, zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci, osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru			
F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí			

5.10 Chemie

5.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Chemie svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Hodinová dotace : v osmém a devátém ročníku je chemie vyučována jako samostatný předmět vyučována po 2 hodinách týdně.

Vzdělávací cíle

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Strategie a strategické postupy

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Průřezová témata

Předmětem prolínají **průřezová témata**, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova), zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
Učitel :
- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů
Učitel:
- předkládáme problémové situace související s učivem chemie
- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dáváme možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní
Učitel:
- vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcujeme žáky k argumentaci
- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

K**ompetence sociální a personální**
Učitel:
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské
Učitel:
- společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní
Učitel:
- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

5.10.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Chemie**	Ročník: 8**.**
Vzdělávací obor: **Člověk a příroda**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Přeměny skupenství látek Vlastnosti látek	
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	Zhodnotí význam chemie pro člověka, dokáže vysvětlit, co chemie zkoumá a jaké metody používá; Pozná nebezpečné látky a přípravky; Pojmenuje nejčastěji používané chemické sklo a pomůcky, pracuje bezpečně s vybranými látkami	H-věty, R-věty, piktogramy; Chemická laboratoř, pomůcky, sklo; Zásady bezpečné práce, Řád školní chemické pracovny, laboratoře	OSV - 1
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	Rozlišuje směsi a čisté chemické látky, rozliší typy různorodých směsí	Směsi stejnorodé a různorodé roztoky; Typy různorodých směsí (suspenze, emulze, aerosol, pěna)	EV - 1
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Vypočítá složení roztoků a připraví je v laboratoři i v běžném životě	Roztoky - rozpouštědlo, rozpouštěná látka, hmotnostní zlomek, koncentrace složky roztoku	
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek v praxi. Prakticky provede filtraci a chromatografif a uvede příklady využití v praxi	Oddělování složek ze směsí - filtrace, destilace, chromatografie, krystalizace, sublimace	
CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Rozliší různé druhy vod podle obsahu minerálních látek a uvede příklady výskytu a využití, uvede způsoby získávání pitné vody, objasní princip vodárny. Uvede zdroje znečištění vzduchu, objasní pojmy teplotní inverze, smog	Voda a vzduch Voda měkká, tvrdá, minerální, slaná, destilovaná, způsoby získávání a výroby pitné vody, čistota vody, čistírna odpadních vod. Složení vzduchu, čistota ovzduší, ozonová	EV – 1, 2

		vrstva	
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	Používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	Částicové složení látek. Model atomu. Atom x molekula, chemický prvek x chemická sloučenina	
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Dokáže se orientovat v Periodické soustavě prvků, zná periodický zákon, na jehož základě dokáže určit vlastnosti různých prvků, zakreslit elektrony v atomovém obalu	Částicové složení látek; Periodická soustava prvků, periodický zákon	
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, zhodnotí jejich využívání	Vysvětlí pojem chemické reakce, chem.rovnice, reaktanty, produkty, upraví zápis chemického děje na chemickou rovnici; Aplikuje Zákon zachování hmotnosti	Chemické reakce chemická rovnice, zákon zachování hmotnosti	
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Popíše výrobu železa ve vysoké peci a výrobu oceli v peci a konvertoru, zapíše jednoduché rovnice reakcí	Výroba železa, oceli	EV - 1
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Používá oxidační čísla k psaní a čtení vzorců dvouprvkových sloučenin, popíše vznik, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných dvouprvkových sloučenin (SO_2, NO, NO_2, CO, CO_2, CaO, Fe_2O_3, SiO_2, Al_2O_3, ZnS, PbS, NaCl, KCl)	Chemické názvosloví dvouprvkových sloučenin - halogenidy, oxidy, sulfidy	
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Vysvětlí pojem indikátor a uvede příklady (fenolftalein, lakmus), změří pH roztoků používaných v běžném životě pomocí univerzálního indikátorového papírku, dokáže určit pH nejbližších vod a rybníků pomocí indikátorů zakoupených v akvaristice a dokáže posoudit vhodnost tohoto prostředí pro život organismů;	Chemické prostředí Kyselost a zásaditost vodných roztoků, indikátory	EV - 3
Minimální doporučená úroveň CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek			

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky
CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Chemie**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: **Člověk a příroda**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Objasní vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách; Charakterizuje alkany, cykloalkany, alkeny, alkyny, areny;	Organické sloučeniny Charakteristika organických sloučenin	
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Vysvětlí pojmy hoření, oxidace, hořlaviny, teplota vznícení, vysvětlí princip hašení; Vyjmenuje příklady fosilních a vyráběných paliv, porovná jejich výhřevnost s použitím grafu; Vysvětlí využití uhlí jako paliva a suroviny, uvede využití produktů v běžném životě a průmyslu	Zdroje energie Hoření látek na vzduchu Teplo a chemické reakce paliva Uhlí, ropa	EV - 1
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Dokáže aplikovat obecný princip názvosloví halogenderivátů při psaní a čtení vzorců (chlorethan, tetrachlormethan, vinylchlorid, tetrafluorethylen), aplikuje uhlovodíkový zbytek methyl, ethyl, vinyl, uvede význam uvedených halogenderivátů, vysvětlí pojem freony vzhledem k životnímu prostředí	Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty	
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Uvede zdroje, vlastnosti tuků, slovně vyjádří jejich vznik; Vyjmenuje příklady zdrojů bílkovin, slovně vyjádří jejich složení; Objasní obecné zásady při správné skladbě potravy, uvede princip metabolismu jednotlivých složek	Tuky, bílkoviny, vitamíny	
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Posoudí možnosti využití bionafty, bioplynu, ethanolu, geotermální energie, jádra atomu jako zdrojů energie; Aplikuje školní poznatky v praktickém životě	Netradiční zdroje energie; Chemie slouží a ohrožuje Životní prostředí a chemie, recyklace; Léčiva	EV - 4

CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Zvolí nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Mimořádné události, otravné bojové látky	
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka; Uvede nebezpečí spojené s konzumací drog a jiných návykových látek	Chemické výroby; Drogy, doping, tabák, kofein, otravné bojové látky	OSV - 10
Minimální doporučená úroveň CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka			

5.11 Přírodopis

5.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodopis svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Přírodopis a je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7.. a 8. ročníku v hodinové dotaci 2 h týdně, v 9. ročníku 1 hodina týdně. Počet hodin byl oproti RVP ZV navýšen o jednu hodinu.

Výchovné a vzdělávací cíle

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- vést k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Strategie a strategické postupy

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Průřezová témata

Předmětem prolínají **průřezová témata:**

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostření (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV) porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (VMEGS)
- vzájemné respektování (MuV)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Žáky vedeme:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využíváním skupinového vyučování vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení práva povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

5.11.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Přírodopis**	Ročník: 6.
Vzdělávací obor: Člověk a příroda	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Žák vysvětlí jednoduše vznik Země a Vesmíru, zná postavení Země ve Sluneční soustavě, dokáže popsat jednotlivé sféry.	**Planeta Země** *Vznik života*	
	Žák zná geologickou stavbu Země		
	Vysvětlí,co zkoumají jednotlivé biologické vědy	**Uspořádání živého světa**	
	Žák uvede příklady rozmanitosti přírody		
	Je schopen sestavit potravní a rozkladný řetězec, vznik, vývoj, rozmanitost,, projevy života a jeho význam	Vznik, vývoj, rozmanitost,, projevy života a jeho význam- výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života	
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Žák popíše buňku, vysvětlí funkci organel	**Buňka**	
	Dědičnost a proměnlivost organizmů	podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	
	Žák samostatně pracuje s mikroskopem, umí jej popsat, připraví jednoduchý mikroskopický preparát		
	Žák vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným org., uvede příklady	**Projevy života** *nebuněčnost, jedno a mnohobuněčnost,fotosyntéz*	
	Žák vymezí základní projevy života, uvede jejich význam	*dýchání*	

P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Žák uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	dědičnost a proměnlivost organizmů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	
	Žák pochopí,že jsou to struktury bez vlastního metabolismu, zná nemoci (HIV) a prevence proti ní	*Viry*	
P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka		
	Žák pochopí rozdíl mezi bakterií a virem	**Viry,Bakterie - výskyt, význam a praktické využití**	
	Žák dále pochopí, že nejsou jen původci některých onemocnění, ale hlavně důležitým činitelem oběhu látek v přírodě		
	Zná běžné choroby bakteriálního původu		
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Žák pochopí význam řas pro ostatní organismy, rozezná základní zástupce a zařadí do vodního prostředí, ve kterém žijí	**Jednobuněčné organismy** *rostliny*	
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Žák pochopí,že jde o heterotrofní organismy, zná stavbu jejich buňky, princip rozmnožování a místo v potravním řětězci		
	Žák pochopí, že jednobuněčný organismus vykonává všechny základní životní funkce, umí zařadit zástupce do skupin podle způsobu přijímání potravy a pohybu	nižší živočichové,stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organizmy jednouněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	
	Uvědomí si rozmanitost prostředí, ve kterém se vyskytují-		

P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Žák umí vysvětlit rozdíl ve stavbě buňky rostlin,hub a živočichů	**Mnohobuněčné organismy**	
	Žák umí popsat a zařadit nižší rostliny.	*nižší rostliny*	
	Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků		
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Žák zná prostředí, ve kterém organismy žijí, jak se rozmnožují	rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy. Péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů a živočišná společenstva	
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Popíše projevy chování živočichů		
P-9-4-02 rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Žák porovná stavbu těla tasemnice, ploštěnky a škrkavky, rozlišuje vnitřní a vnější parazity Prevence nákazy, žák zná zásady osobní a potravinové hygieny	*prvoci, bezobratlí, žahavci ploštěnci,hlísti*	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin;	**Vývoj, vývin a systém živočichů**Žák podle charakterisktických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce	*měkkýši*	
	Žák pochopí vývojové zdokonalení stavby těla		
	Žák rozlišuje vodní a suchozemské druhy		
	Žák pozná vybrané zástupce, zná jejich postavení v přír.		

	Žák popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů, vysvětlí význam žížaly v přírodě	*kroužkovci*	
	Žák dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců	**členovci,** *pavoukovci, korýši*	
	Žák dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu jednotlivých tříd, rozlišuje je podle charakteristických znaků		
	Dokáže uvést nejznámější zástupce jednotlivých tříd		
	Žák pochopí pojem a význam vzdušnic	*vzdušnicovci, hmyz*	*EV 1*
	Zná rozdíly ve stavbě těla a způsobu života		
	Žák dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelového příkladu hmyzu		
	Rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou		
	Orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce		
	Zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu		
	Ví,jak se chránit proti škodlivému hmyzu		
	Žák se seznámí se stavbou těla,způsobem výživy, rozšířením	*ostnokožci*	
	Pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka			

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Přírodopis**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: Člověk a příroda	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Porovná vnější a vnitřní stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	*Strunatci- paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci*	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin		
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	*rozšíření, význam, a ochrana živočichů- hospodářsky, epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů,, živočišná společenstva*	
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Žák určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických jednotek	Strunatci, Kruhoústí, paryby	
	Objasní způsob života a vysvětlí význam v přírodě i pro člověka	Plazi, ptáci	OSV 2 EV 1
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Žák vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	

P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stone, list, květ, semeno, plod)	
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	EV 2
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů,(plavuně, přesličky, kapradiny)nahosemenných a krytosemenných (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Přírodopis**	Ročník: 8**.**
Vzdělávací obor: Člověk a příroda	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	**Savci** - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - stavba, znaky, etologie, ekologie a ochrana; Přehled savců (ptakořitní, vačnatci, hmyzožravci, letouni, hlodavci, zajícovci, šelmy, ploutvonožci, kytovci, sudokopytníci, lichokopytníci, chobotnatci, primáti)rozšíření, význam a ochrana živočichů, významné druhy hospodář. a epidem., péče o vybrané druhy, chov domestikovaných, společenstva	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin		
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí		EV2, 3
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		

P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Člověk -fylogenenze a ontogeneze. Původ a vývoj člověka (hominizace, sapientace); lidské rasy; Stavba těla člověka - Základní pojmy (buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava) Opěrná soustava (pojivová tkáň, stavba, růst a spojení kostí, kostra hlavy, trupu, končetin) Pohybová soustava (svalová tkáň, stavba a činnost kosterního svalu, svaly hlavy, trupu, končetin) Trávicí soustava (zuby a péče o chrup, stavba a funkce trávící soustavy, výživa a nemoci, přeměna látek a energií) Dýchací soustava (stavba a funkce dýchací soustavy, péče o dýchací soustavu) Tělní tekutiny (tkáňový mok, míza, krev) Oběhová soustava (stavba a činnost srdce, krevní řečiště, obranný systém) Nervová soustava (stavba nervové tkáně, nervová činnost, stavba a funkce mozku, obvodové nervstvo) Soustava žláz s vnitřním vyměšováním Vylučovací, kožní, smyslová, Rozmnožovací soustava	VDO 2 MuV 3 OSV 2
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Základy genetiky	

P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Popíše vznik a vývin nového jedince od početí do dospělosti.		
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Popíše vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam	nemoci, úrazy, a prevence -příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	EV 3
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Přírodopis**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: Člověk a příroda	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Žák určí vybrané nerosty, zná jejich základní fyzikální a chemické vlastnosti.	**Mineralogie**	
	Žák zná nejznámější naleziště nerostů.	vznik minerálů, vnější stavba krystalů	
P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Žák rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny, zhodnotí praktický význam hornin, vysvětlí vznik horniny.	**Petrologie** Horniny vyvřelé, přeměněné, usazené Nerosty	
	Vysvětlí děj vrásnění, zemětřesení, sopečnou činnost.	**Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi**	
P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	**Půda** **Podnebí a počasí ve vztahu k životu** **Mimořádné události**	EV 4
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	**Organismy a prostředí** vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému		
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam		

P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	**Ochrana přírody a ŽP** globální problémy a jejich řešení, chráněná území	
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	aplikuje praktické metody poznávání přírody	**Praktické metody poznávání přírody** Pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu			

5.12 Zeměpis

5.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět Zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku po dvou hodinách týdně a v 8. a 9. ročníku po 1 hodině týdně. Hodinová dotace byla oproti RVP ZV navýšena o jednu hodinu.

Vzdělávací cíle

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Strategie a strategické postupy

frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními

práce ve skupinách

práce s mapami, atlasy

vyhledávání informací

prezentace vlastní práce

vytváření pracovních zeměpisných map, letáků

referáty

Průřezová témata

Předmětem prolínají průřezová témata : Osobnostní a sociální výchova , Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
Žák :
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů
Učitel:
- předkládáme problémové situace související s učivem Zeměpisu
- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dáváme možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní
Učitel:
- vedeme žáky ke správnému užívání základní geografické, topografické a kartografické terminologie
- podněcujeme žáky k argumentaci
- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Žák :
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

K**ompetence sociální a personální**
Učitel:
- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Žák :
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské
Učitel:
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

Žák :
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví,

Kompetence pracovní
Učitel:
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi
Žák :
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

5.12.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Zeměpis**	Ročník: 6.
Vzdělávací obor: Člověk a příroda	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
Z-9-1-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	**Světové oceány** – Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový; **Zeměpis světadílů**; **Afrika, Austrálie** - poloha, rozloha; Povrch a vodstvo; Podnebí; Rostlinstvo, živočišstvo; Nerostné suroviny; Obyvatelstvo; Oblasti – Afriky, Austrálie; Polární oblasti – **Arktida, Antarktida**	
Z-9-1-02 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Vysvětlí pojmy: globus, mapa; vypočítá různé vzdálenosti na globusu a mapě podle měřítka; vysvětlí pojmy: rovnoběžka, poledník; pracuje s turistickou mapou, znázorní výškopis a polohopis na mapách, vysvětlí pojmy: kóta, nadmořská výška, vrstevnice; určí význam vybraných mapových značek; určí světové strany	**Globus, mapa; Mapy -** měřítko, druhy map, obsah map; **Rovnoběžky, poledníky**; Určování zeměpisné polohy; **Čas** na zeměkouli; **Výškopis, polohopis; Světové strany**	
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	**Země jako vesmírné těleso** - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, datová hranice, smluvený čas	

Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	**Krajinná sféra** – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry **Systém přírodní sféry na planetární úrovni** – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	
Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	**Systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Zeměpis**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: Člověk a příroda	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	**Světadíly, oceány, makroregiony světa** – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) **Modelové regiony světa** – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Amerika, Evropa, Asie, Austrálie	
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Zeměpis**	Ročník: 8**.**
Vzdělávací obor: Člověk a příroda	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Uvede polohu místního regionu v rámci republiky a zhodnotí výhody a nevýhody této polohy; uvede, se kterými regiony místní region sousedí; charakterizuje přírodní podmínky (povrch, vodstvo, vegetaci, podnebí) místního regionu a porovná je s přírodními podmínkami jiných regionů	Místní region; Zeměpisná poloha; Vztahy k okolním regionům; Přírodní charakteristika; Socioekonomická charakteristika	
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	Zhodnotí sociálněekonomickou situaci v regionu (porovná s celkovou sociálněekonomickou situací v ČR)		MuV 3
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Uvede typy reliéfu, které v ČR převládají, vysvětlí, jak se Český masív a Karpaty měnily v jednotlivých geologických obdobích, zařadí jednotlivá pohoří pomocí mapy do horopisných celků; vysvětlí, čím je ovlivněno rozložení teplot a srážek v ČR; vyhledá pomocí mapy chráněná území ČR	ČR přírodní podmínky; Poloha, tvar; Povrch a jeho členění - vznik a vývoj reliéfu, horopisné celky; Podnebí - teploty a srážky, podnebné oblasti; Vodstvo; Půdy; Rostlinstvo a živočišstvo; Ochrana přírody	EV 2,3; VMEGS 1,2,3
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, vysvětlí pojmy: porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva a urbanizace; rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity, zjistí, uvede, které národnosti a národnostní menšiny se vyskytují na území ČR; vyjmenuje kraje ČR, uvede významná sídla; uvede hlavní průmyslová odvětví ČR, na	Oblasti ČR; Praha, Střední Čechy, Jižní Čechy, Západní Čechy, Severozápadní Čechy, pánevní oblast, Severovýchodní Čechy, Východní Čechy, Vysočina, Jižní Morava, Střední Morava, Ostravsko-slezská oblast; ČR hospodářství; Průmysl - průmysl paliv a energetiky, hutnický p.,	

	mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové zóny; porovná význam různých příkladů chovu hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny	strojírenský p., chemický p., p. stavebních hmot, a spotřební p.; Zemědělství - chov hospodářského zvířectva, zemědělská půda a pěstování plodin, potravinářský průmysl	
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Vyjmenuje druhy dopravy, zhodnotí jejich význam, problémy; posoudí význam služeb, uvede, co do skupiny služeb řadíme, na mapě ukáže nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu; uvede příklady výrobků (surovin), které mají hlavní podíl na exportu a importu; uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Doprava - železniční, vodní, silniční, letecká a potrubní doprava; Služby, rekreace a cestovní ruch; Zahraniční obchod; světové hospodářské a politické organizace, nadnárodní společnosti	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Zeměpis**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: Člověk a příroda	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	**Obyvatelstvo světa** – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	**Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	**Světové hospodářství** – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	EV – 1, 4
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	**Regionální společenské, politické a hospodářské útvary** – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy,	
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků		MuV - 2

Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	hlavní světová konfliktní ohniska	VMEGS 1, 2, 3
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	**Krajina** – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)		
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	**Vztah přírody a společnosti** – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	**Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze** – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb	

Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	**Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě			

5.13 Hudební výchova

5.13.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Hodinová dotace týdně v jednotlivých ročnících:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Výchovně vzdělávací cíle

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Strategie a strategické postupy

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm hudebně-výchovné práce je zpěv. Nejčastěji používanou formou prvního období je zpěv jednohlasný. Rozvíjíme smysl pro rytmus zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů (tyčinky, bubínek, tamburína, činely apod.) ke zpěvu žáků. Vnímání hudby rozvíjíme v celé hudebně-výchovné práci, nejvýrazněji při poslechu hudby. Poslechem učíme žáky hudbu citově prožívat a soustředit se. Přitom je vedeme k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu

hudebních skladeb. Při výuce hudební výchovy věnujeme pozornost hudebně nadaným žákům, dbáme o jejich další rozvoj, doporučujeme zájmovou činnost.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly	hudební abeceda – čtení a zápis not, pomlk a hudebních značek
samostatně pozoruje a experimentuje	tvorba hudebních doprovodů, skládání vlastních melodií

Kompetence k řešení problémů

ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	tvorba hudebních doprovodů, skládání vlastních melodií

Kompetence komunikativní

využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke spolupráci s ostatními lidmi	práce ve skupinách

Kompetence sociální a personální

účinně spolupracuje ve skupině, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	práce ve skupinách
chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska	práce ve skupinách, projekty
vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj	tvůrčí činnosti

Kompetence občanské

respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost	vycházky, poslech hudebních děl, seznámení s životem a dílem nejvýznamnějších českých i zahraničních hudebních skladatelů

Kompetence pracovní

využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje	objevování hudebních schopností, rozvíjení tvořivosti

5.13.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Hudební výchova**	Ročník: 1.
Vzdělávací obor: **Umění**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	zpívá v jednohlase	Pěvecký a mluvní projev - dovednosti dýchání, výslovnosti, hlasová hygiena	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Hudební rytmus, říkadla	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na hudební nástroje - Orffovy, flétničky, keyboardy a další	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, směr melodie	Pohybový doprovod znějící hudby, vyjádření změny v proudu hudby	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	Hudba vokální, instrumentální, poslech lidových písní	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Hudební výchova**	Ročník: 2.
Vzdělávací obor: **Umění**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	zpívá v jednohlase	Pěvecký a mluvní projev - dovednosti dýchání, výslovnosti, hlasová hygiena	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Hudební rytmus, říkadla	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na hudební nástroje - Orffovy, flétničky, keyboardy a další	MuV - 4
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie	Pohybový doprovod znějící hudby, vyjádření změny v proudu hudby	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové změny v proudu znějící hudby	Hudba vokální, instrumentální, poslech lidových písní	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku pozorně vnímá jednoduché skladby			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Hudební výchova**	Ročník: 3**.**
Vzdělávací obor: **Umění**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	zpívá v jednohlase	Pěvecký a mluvní projev - dovednosti dýchání, výslovnosti, hlasová hygiena	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Hudební rytmus, říkadla	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na hudební nástroje - Orffovy, flétničky, keyboardy a další	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Pohybový doprovod znějící hudby, vyjádření změny v proudu hudby	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Hudba vokální, instrumentální, poslech lidových písní	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		VMEGS – 3 MuV - 3
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku pozorně vnímá jednoduché skladby			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Hudební výchova**	Ročník: 4**.**
Vzdělávací obor: **Umění**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Pěvecký a mluvní projev - dovednosti dýchání, výslovnosti, nasazení tónu, tvorba tónu, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii	Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis, grafický záznam melodie, hodnota not, názvy not v rozsahu c1 - c2 v houslovém klíči, stupnice durová a mollová	
HV-5-1-03 využívá jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	HV-5-1-03 využívá jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře	Hra na hudební nástroje - hůlky, prstové činely, metalofon, bubínek, dřevěné bloky,	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Poslech - L. Janáček, A. Michna, J. J. Ryba, B. Smetana, W. A. Mozart	OSV – 1 VMEGS – 2, 3
HV-5-1-05 jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	provádí elementární hudební improvizace	Pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách, lidové tance, polka, valčík	OSV - 5
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu	ztvárňuje hudbu pohybem s	Taneční krok	

pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	poskočný a třídobý, polka, valčík	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Hudební výchova**	Ročník: 5**.**
Vzdělávací obor: **Umění**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Pěvecký a mluvní projev - dovednosti dýchání, výslovnosti, nasazení tónu, tvorba tónu, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis, grafický záznam melodie, hodnota not, názvy not v rozsahu c1 - c2 v houslovém klíči, stupnice durová a mollová	
HV-5-1-03 využívá jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	HV-5-1-03 využívá jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Hra na hudební nástroje - Orffovy, flétničky, keyboardy a další	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod a hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď)	OSV - 5
HV-5-1-05 jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových	OSV - 5

		hrách, lidové tance, polka, valčík	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků		
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudební formy - malá písňová, velká písňová, rondo, variace, interpretace hudby, poslech skladeb L. Janáčka, W. A. Mozarta, J. S. Bacha, J. J. Ryby, V. Nováka, K. Hašlera, Fr. Škroupa a současných autorů; Hymna ČR; symfonický orchestr, dirigent, sbormistr; druhy hudby - slavnostní, lidová, zlidovělá, homofonní a polyfonní, jazz, swing, charleston, rock and roll	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Hudební výchova**	Ročník: 6.
Vzdělávací obor: **Umění**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem	
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu	
HV-9-1-4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby	Orientuje se v proudu znějící hudby	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové HV-9-1-04p pozorně vnímá znějící hudbu skladeb menšího rozsahu			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Hudební výchova**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: **Umění**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem	OSV – 2,5
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu	OSV – 4, 11
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	záznam hudby – noty, notační programy; vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	
HV-9-1-4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby	Orientuje se v proudu znějící hudby	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Stručný přehled vývoje kultury a umění se zaměřením na nejdůležitější a typické prvky dané etapy	
HV-9-1-07 vyhledává	Vyhledává souvislosti mezi	Hudební styly a	

souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	hudbou a jinými druhy umění	žánry, hudební doprovod dramatických činností	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně HV-9-1-04p pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Hudební výchova**	Ročník: 8.
Vzdělávací obor: **Umění**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	záznam hudby – noty, notační programy; vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje	
HV-9-1-4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby	Orientuje se v proudu znějící hudby	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Stručný přehled vývoje kultury a umění se zaměřením na nejdůležitější a typické prvky dané etapy	
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudební styly a žánry, hudební doprovod dramatických činností	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně HV-9-1-04p pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Hudební výchova**	Ročník: 9.
Vzdělávací obor: **Umění**	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
HV-9-1-4 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby	Orientuje se v proudu znějící hudby	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby	OSV - 5
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Stručný přehled vývoje kultury a umění se zaměřením na nejdůležitější a typické prvky dané etapy	
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Hudební styly a žánry, hudební doprovod dramatických činností	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně HV-9-1-04p pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl			

5.14 Výtvarná výchova

5.14.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace	1	1	1	2	2	2	2	1	1

Výchovně vzdělávací cíle

- probouzet a rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků
- rozvíjet tvořivé schopnosti žáků, pěstovat jejich estetické cítění a vkus
- vytvářet základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost žáků
- vytvářet kladný citový vztah k výtvarnému umění
- seznamovat žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami
- učit žáky pozorovat a vnímat krásu přírody, hovořit o svých pocitech a dojmech, pokusit se je výtvarně vyjadřovat
- dát dítěti možnost osobitého výtvarného vyjádření určitého prožitku nebo představy
- výtvarně experimentovat, objevovat tvary věcí kolem nás, hra s linií s využitím různých plastických materiálů
- kreslením, malováním a modelováním rozvíjet tvarovou, barevnou i prostorovou představivost a jemnou motoriku
- učit se prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých
- rozšiřovat soubor užívaných technik a seznamovat žáky s dalšími výtvarnými nástroji
- a různými materiály
- rozvíjet schopnost vnímat krásu přírody, vyjadřovat své pocity a dojmy a výtvarně je zpracovávat
- rozvíjet přirozenou potřebu žáků vlastního výtvarného vyjádření
- pěstovat estetické cítění a vkus žáků
- vést žáky ke schopnosti vnímat krásu lidového umění a dostupných uměleckých děl
- vážit si kulturních hodnot a dovedností lidí
- rozvíjet schopnost žáků esteticky ovlivňovat své prostředí
- umožňovat konfrontaci osobních postojů s postoji jiných

Strategie

Zařazujeme činnosti podporující tvořivost, fantazii, estetické cítění. Žáci poznávají různé výtvarné techniky, zkoumají vlastnosti barev, nástrojů. Seznamujeme žáky s druhy výtvarného umění. Pro zlepšování prostorové orientace zařazujeme činnosti jako modelování, tvoření prostorových objektů, hry s přírodninami.

Průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova
Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje a organizuje svou práci	plánování pracovního postupu, organizace pracovního prostoru, správné používání nástrojů, výběr výtv. techniky

Kompetence k řešení problémů

ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	vytváření prostorových objektů, práce s přírodninami, modelování

Kompetence komunikativní

využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke spolupráci s ostatními lidmi	práce ve skupinách

Kompetence sociální a personální

účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	práce ve skupinách
v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	spolupráce při společných i samostatných činnostech
chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	práce ve skupinách, projekty
vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj	tvůrčí činnosti

Kompetence občanské

rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc	bezpečnost při práci, poskytnutí první pomoci
respektuje, chrání a ocení naše tradice a	vycházky, návštěvy muzeí a galerií,

kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost	seznámení s tradičními lidovými řemesly , výzdoba třídy
chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	využívání odpadových materiálů k výrobě, hledání dalšího využití výrobků, šetření materiálem i energiemi, poznání vlastností různých látek

Kompetence pracovní

používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky	správné používání nástrojů, poznávání vlastností materiálů
přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	využívání odpadových materiálů k výrobě, hledání dalšího využití výrobků, šetření materiálem i energiemi, poznání vlastností různých látek

5.14.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 1.
Vzdělávací obor: Umění	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření (tvary, barvy, linie)	Poznávání základních barev a jejich různé užívání, hra s barvou, hra s linií, kreslení podle skutečnosti - snaha o vystižení tvaru a barvy	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti	Námětové kreslení na základě vlastních prožitků dětí, kresby podnícené vyprávěním, četbou, kreslení podle představy	OSV- 5 Kreativita
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly	Výtvarné dotváření přírodnin na základě představ dítěte, vytváření prostorových fantazií, jednoduché dekorativní kreslení, otisky	
VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 2.
Vzdělávací obor: Umění	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření (tvary, barvy, linie)	Poznávání základních barev a jejich různé užívání, hra s barvou, hra s linií, kreslení podle skutečnosti - snaha o vystižení tvaru a barvy	OSV - 1
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti	Námětové kreslení na základě vlastních prožitků dětí, kresby podnícené vyprávěním, četbou, kreslení podle představy	
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly	Výtvarné dotváření přírodnin na základě představ dítěte, vytváření prostorových fantazií, jednoduché dekorativní kreslení, otisky	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	Koláž, vytrhávání z papíru - výtvarné vnímání věcí, užitkových předmětů z hlediska funkce, tvaru, dekoru	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Na základě vlastní zkušenosti nalézá obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil nebo vybral	Prostorové zpracování: modelína, modurit, papír, přírodniny, výtvarné vycházky, muzea, výtvarné dotváření prostředí, výtvarné vnímání předmětů z hlediska jejich funkce, tvaru a dekoru	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 3.
Vzdělávací obor: Umění	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Experimentování s barvami, míchání, zapouštění, překrývání, netradičními nástroji (štětec, dřívko, provázek, prsty, ruka, fixa, rudka, papír, uhel, tužka, kůra, textilie, kůže, kovy, plasty), materiály a jejich vlastnosti, hra s linií, kreslení podle skutečnosti	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Malba, kresba, linie, tvar - výtvarné vyjádření zážitků, emocí, událostí	
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Skupinová práce (balící papír, velké čtvrtky, papírový chodník), jednoduché grafické techniky (frotáž, otisk, papírořez, tisk z koláže, kombinace technik	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Koláž, vytrhávání z papíru - výtvarné vnímání věcí, užitkových předmětů z hlediska funkce, tvaru, dekoru	OSV - 11
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil nebo vybral či upravil	Prostorové zpracování: modelína, modurit, papír, přírodniny, výtvarné vycházky, muzea, výtvarné dotváření prostředí, výtvarné vnímání předmětů z hlediska	

		jejich funkce, tvaru a dekoru	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 4.
Vzdělávací obor: Umění	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření	Barva, linie, plocha, kontrast, harmonie, barvy doplňkové, teplé, studené, neutrální	
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Prostorové zpracování - modelína, modurit, tvrdnoucí hmota, papír, přírodniny, plasty, textil, kůže, drát, mísení, lepení, lití, stříhání, navlékání, splétání)	
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Jednoduché grafické techniky (frotáž, otisk, papírořez, tisk z koláže, kombinace technik), malba a experimentální techniky zapojující více smyslů	
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření	Malba, kresba, linie, tvar - výtvarné vyjádření zážitků, emocí, událostí, fotografie, film, umělecká díla	MuV-3, 4
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 5.
Vzdělávací obor: Umění	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření	Barva, linie, plocha, kontrast, harmonie, barvy doplňkové, teplé, studené, neutrální	
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Prostorové zpracování - modelína, modurit, tvrdnoucí hmota, papír, přírodniny, plasty, textil, kůže, drát, mísení, lepení, lití, stříhání, navlékání, splétání)	MuV - 1
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Jednoduché grafické techniky (frotáž, otisk, papírořez, tisk z koláže, kombinace technik), malba a experimentální techniky zapojující více smyslů	
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření	Malba, kresba, linie, tvar - výtvarné vyjádření zážitků, emocí, událostí, fotografie, film, umělecká díla	
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Film, ilustrace, výtvarná díla	

VV-5-1-06 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Vybere, uspořádá a představí výsledky své práce (vytvořených, vybraných či upravených vizuálně obraných vyjádření)	Vlastní tvorba	
	Popíše svým spolužákům, jak při tvorbě postupoval		
	Připraví jednoduchou prezentaci prací (vizuálních obrazných vyjádření) svých spolužáků		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 6.
Vzdělávací obor: Umění	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného sdělení, uplatňuje je ve vlastních vizuálně obrazných sdělení.	Prvky vizuálně obrazného sdělení - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality	
VV-9-1-02 zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Vědomě využívá prvků vizuálně obrazných sdělení k zaznamenání vzhledu, chování, projevů živých organismů v nejrůznějších situacích – uvědomuje si jejich výtvarná hlediska a kvalitu.	Prvky vizuálně obrazného sdělení a jejich vztahy - podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru, manipulace s objekty, pohyb.	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Vědomě vybírá a používá prostředky vizuálně obrazných sdělení pro vyjádření osobních zkušeností, pocitů, nálad, emocí.	Prvky vizuálně obrazného sdělení a jejich kombinace v ploše, objemu a prostoru a jejich individuální uchopení a využití k subjektivnímu vyjádření.	OSV - 5
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Rozliší působení vizuálně obrazného sdělení v rovině smyslového účinku.	Smyslové účinky vizuálně obrazných sdělení - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film.	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 7.
Vzdělávací obor: Umění	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného sdělení, uplatňuje je ve vlastních vizuálně obrazných sdělení.	Prvky vizuálně obrazného sdělení - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality	
VV-9-1-02 zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Vědomě využívá prvků vizuálně obrazných sdělení k zaznamenání vzhledu, chování, projevů živých organismů v nejrůznějších situacích – uvědomuje si jejich výtvarná hlediska a kvalitu.	Prvky vizuálně obrazného sdělení a jejich vztahy - podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru, manipulace s objekty, pohyb.	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Vědomě vybírá a používá prostředky vizuálně obrazných sdělení pro vyjádření osobních zkušeností, pocitů, nálad, emocí.	Prvky vizuálně obrazného sdělení a jejich kombinace v ploše, objemu a prostoru a jejich individuální uchopení a využití k subjektivnímu vyjádření.	
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Smyslové účinky vizuálně obrazných sdělení - televize, média, reklama, film, fotografie. Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.	
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Rozliší působení vizuálně obrazného sdělení v rovině smyslového účinku.	Smyslové účinky vizuálně obrazných sdělení - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film.	OSV - 8

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 8.
Vzdělávací obor: Umění	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Stručný přehled vývoje kultury a umění, se zaměřením na nejdůležitější a typické prvky dané etapy.	
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Ověřuje komunikační účinky historických děl.		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 9.
Vzdělávací obor: Umění	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VV-9-1-02 zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Vědomě využívá prvků vizuálně obrazných sdělení k zaznamenání vzhledu, chování, projevů živých organismů v nejrůznějších situacích – uvědomuje si jejich výtvarná hlediska a kvalitu.	Prvky vizuálně obrazného sdělení a jejich vztahy - podobnost, kontrast, rytmus, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru, manipulace s objekty, pohyb.	OSV - 2
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Stručný přehled vývoje kultury a umění, se zaměřením na nejdůležitější a typické prvky dané etapy.	
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Ověřuje komunikační účinky historických děl.	Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření a jejich srovnání s vlastní interpretací.	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru			

5.15 Člověk a zdraví

5.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Člověk a zdraví vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a je vyučován v 6., 7. a 9. ročníku 1 hodinu týdně jako samostatný předmět. Hodinová dotace byla oproti RVP ZV navýšena o jednu hodinu. Předmět Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi.

Při realizaci je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Výchovné a vzdělávací cíle

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák :

vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje a organizuje svou práci

Kompetence k řešení problémů

Žák:

ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,

chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák:

rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc,

5.15.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 6.
Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity; sebepoznání a sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity, seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování; sebeovládání a zvládání problémových situací, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovací pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování; psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu; dopad vlastního jednání a chování	OSV - 2, 4, 7
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví		
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví, tělesná a duševní hygiena, denní režim - vyváženost pracovních a	

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	vyjmenuje negativní faktory ovlivňující zdraví	odpočinkových aktivit, pohybový režim, podpora zdravého životního stylu, program podpory zdraví	
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	vyjmenuje rizika spojená s užíváním návykových látek, označí nebezpečná místa ve svém okolí, umí odmítnout nabízené neznámé látky,		
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	popíše, jak se chovat v mimořádných situacích, dodržuje pokyny učitele	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence -OČMS	
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce v silničním provozu a řídí se jimi Chová se bezpečně v dopravních prostředcích a na zastávkách (v modelových situacích a při akcích školy) Dodržuje povinnosti spolujezdce v autě– zejména poutání Rozlišuje další dopravní značky a jejich význam	Dopravní výchova - pravidla silničního provozu, první pomoc	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci, podpora zdraví a její formy, podpora zdraví v komunitě	OSV - 3
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence- stres, civilizační choroby, bezpečné chování, dodržování pravidel ochrany zdraví	
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci, podpora zdraví a její formy, odpora zdraví v komunitě	OSV - 9
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci, podpora zdraví a její formy, odpora zdraví v komunitě	

VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví, tělesná a duševní hygiena, režim dne ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy. Rizika ohrožující zdraví a jeich prevence - skryté formy individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita	OSV - 9
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - OČMS	
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích školních akcí	Dopravní výchova - pravidla silničního provozu, první pomoc	
	Chová se bezpečně a ohleduplně v roli cyklisty, používá správnou výbavu jízdního kola; orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu		
	Odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci; předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu (prokazuje v modelových situacích)		
	Poskytne první předlékařskou pomoc (v modelových situacích)		

	Rozlišuje další dopravní značky a jejich význam		
	Vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví, pitný režim, tělesná a duševní hygiena, režim dne ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickými nepřenosnými chorobami a úrazy - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - skryté formy individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita	
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci	Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a	Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání, sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy, sexualita	OSV - 6, 7

školy a obce	obce	jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých	
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence- stres, civilizační choroby, bezpečné chování, dodržování pravidel ochrany zdraví. Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání, sexuální dospívání a reprodukční zdraví	
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání, sexuální dospívání a reprodukční zdraví	
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence- manipulativní reklama a informace, dodržování pravidel ochrany zdraví, bezpečné chování a komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana	MeV- 5

		a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, základy první pomoci, klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Používá své znalosti a dovednosti v praxi	Dopravní výchova - pravidla silničního provozu, první pomoc	
	Orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava		
	Interpretuje význam pojmů a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu		
	Chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace		
	Analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje		

	bezpečné chování		
	Aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí život orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu		
	Aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti		
	Vyřeší testy "řidičský průkaz nanečisto"		
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel			

5.16 Tělesná výchova

5.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Plavecká výuka je realizována ve 2. a 3. ročníku.

Hodinová dotace týdně v jednotlivých ročnících :

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Výchovně vzdělávací cíle

- rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti žáků
- rozvíjet smysl pro účelný a krásný pohyb
- získat návyky správného držení těla, nacvičovat základní cviky k získání těchto návyků
- vést žáky k vědomému zvládnutí pohybu, zařazovat cviky na koordinaci pohybů
- zvyšovat pohybový rozsah a obratnost žáků
- upevňovat charakterové vlastnosti žáků, rozvíjet sociální vztahy
- získávat pocit nutnosti pravidelného cvičení jako součásti správného životního stylu
- pochopit důležitost organizace a spolupráce
- vnímat důležitost průpravných cvičení (rozcviček), jako prostředku pro zlepšení a odstranění nedostatků, které vznikají z jednostranného zatížení páteře či ze špatného způsobu života, nedostatku sportovních aktivit
- rozvíjet dovednosti žáka zvládnutím základů atletické abecedy (běhy, skoky, hody...)
- vštípit základy plaveckých dovedností
- získávat základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- propojovat činnosti a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.

Strategie a strategické postupy

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu …).

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků.
Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním radostného pocitu z pohybu u dětí se podílíme na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí a na posilování jejich charakterových vlastností. Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů a úkolů je hra a dodržování herních pravidel.

Osvojením základů herních technik a taktických postupů, zvyšujeme u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporujeme jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat.

Neustále věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce TV, průběžně opakujeme bezpečnostní pravidla, upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke svým spolužákům.

Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova
Multikulturní výchova
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák :

vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje a organizuje svou práci

Kompetence k řešení problémů

Žák:

ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a

Kompetence občanské

Žák:

rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc,

Kompetence pracovní
Žák :
používá bezpečně a účinně náčiní a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

5.16.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 1**.**
Vzdělávací obor: Tělesná výchova	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Využívá nabízené příležitosti ke každodenní pohybové činnosti	Příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti jednotlivce	Pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční cvičení pro děti, základy atletiky(běh, skok, hod), základy sportovních her (manipulace s míčem, spolupráce ve hře, průpravné hry), turistika a pobyt v přírodě (přesun do terénu, chůze v terénu)	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Aktivně se zapojuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích	Pohybové hry, základy míčových her, soutěže družstev	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Zná hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Reaguje přiměřeně svému věku na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, první pomoc v podmínkách TV	OSV - 3

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 2**.**
Vzdělávací obor: Tělesná výchova	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině	Pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční cvičení pro děti, základy atletiky(běh, skok, hod), základy sportovních her (manipulace s míčem, spolupráce ve hře, průpravné hry), turistika a pobyt v přírodě (přesun do terénu, chůze v terénu, plavání)	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech	Pohybové hry, základy sportovních her	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Dodržuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, základy první pomoci	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Povely(pohov, pozor, vpravo v bok, vlevo v bok), tělocvičné názvosloví	
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.	Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.	Plavecký výcvik	

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavecký výcvik	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 3**.**
Vzdělávací obor: Tělesná výchova	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	**Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení**	Pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční cvičení pro děti, základy atletiky(běh, skok, hod), základy sportovních her (manipulace s míčem, spolupráce ve hře, průpravné hry), turistika a pobyt v přírodě (přesun do terénu, chůze v terénu, plavání)	OSV 4
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	**Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích**	Pohybové hry, základy sportovních her	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	**Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy**	Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, základy první pomoci, chování při mimořádných situacích	
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.	Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti.	Plavecký výcvik	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavecký výcvik	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 4**.**
Vzdělávací obor: Tělesná výchova	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - s hudbou, základy estetického pohybu, vyjádření melodie pohybem, jednoduché tance	
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Zná korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Základy gymnastiky (cvičení na nářadí a s náčiním, přetahy a přetlaky, rozvoj rychlosti, vytrvalosti a síly, základy atletiky(běh, skok, hod), základy sportovních her (manipulace s herním nářadím, spolupráce ve hře, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů), Turistika a pobyt v přírodě (přesun do terénu, chůze v terénu)	
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí	Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, první pomoc	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s	Spolupracuje při měření základních pohybových výkonů	Měření a posuzování pohybových dovedností, zápis do	

předchozími výsledky		tabulky	
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží	Zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových dovedností	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Názvosloví, povely, pokyny	OSV - 2
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	Zorganizuje s dopomocí nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	Pohybové činnosti a soutěže	
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Orientuje se s dopomocí v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště	Zdroje informací o pohybových činnostech	
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	Plavecký výcvik	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Plavecký výcvik	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 5.
Vzdělávací obor: Tělesná výchova	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - s hudbou, základy estetického pohybu, vyjádření melodie pohybem, jednoduché tance	
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Základy gymnastiky, základy atletiky, základy sportovních her	
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, první pomoc	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření a posuzování pohybových dovedností	
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových dovedností	OSV- 9

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Názvosloví, nákresy, popisy cvičení, herní situace	
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	Pohybové činnosti a soutěže	
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely a signály	
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Zdroje informací o pohybových činnostech	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 6.
Vzdělávací obor: Tělesná výchova	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti, zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	návykové a omamné látky a dopad jejich užívání na organismus	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	dodržuje hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí	Bezpečnost a hygiena	
	poskytne první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	První pomoc - zásady, transport, možnosti ohrožení, OČMS	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické	

		gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; ,atletika, sportovní hry	
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	pohybové gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním;	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence	Základní sportovní názvosloví	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče	sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	OSV – 11
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	sleduje určené prvky pohybové činnosti	pohybové hry cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním;	
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a	**Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich**	atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu,	-

podílí se na jejich prezentaci	**prezentaci**	skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí	
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	**Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení**	základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: Tělesná výchova	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti		
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu	Bezpečnost a hygiena	OSV – 5,9,10,11
	dodržuje hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí		
	poskytne první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	První pomoc - zásady, transport, možnosti ohrožení, OČMS	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika, sportovní hry	

TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky	pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika, sportovní hry	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Základní sportovní názvosloví	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným	Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a rozhodčího	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží; zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	

TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 8.
Vzdělávací obor: Tělesná výchova	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Význam pohybu pro zdraví	OSV – 2,4,6,8,9,10
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Prevence, odmítání omamných látek, náplň volného času, sportovní aktivity, zátěž organismu	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí; estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance; atletika, sportovní hry	MuV 1, 2, 5
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry – s různým zaměřením;	MeV 3

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	EV 4
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva	Komunikace v TV	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	Základní druhy oslabení jejich příčiny a možné důsledky	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	zorganizuje v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy	Organizace prostoru a pohybových činností	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Člověk a zdraví**	Ročník: 9**.**
Vzdělávací obor: Tělesná výchova	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly	Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu a předvídá možná nebezpečí, přizpůsobí jim svou činnost	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu	Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu	Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Organizace prostoru a pohybových činností a měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže			

5.17 Pracovní činnosti

5.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Pracovní činnosti postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Tento předmět se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem*, *Konstrukční činnosti*, *Pěstitelské práce*, *Příprava pokrmů.* Na 2. stupni je rozdělen na čtyři tematické okruhy *Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství*, *Příprava pokrmů*, *Svět práce*. Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu).

Hodinová dotace týdně v jednotlivých ročnících:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Hodinová dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Rozdělení jednotlivých tematických okruhů do ročníků:

Tematický okruh	**6. ročník**	**7. ročník**	**8.ročník**	**9.ročník**
Práce s technickými materiály	chlapci	chlapci dívky	chlapci	chlapci
Pěstitelské práce a chovatelství	chlapci dívky	chlapci dívky	dívky	
Příprava pokrmů	dívky	chlapci dívky		dívky
Svět práce			chlapci dívky	chlapci dívky

Výchovně vzdělávací cíle

- rozvíjet jemnou motoriku žáků a jejich manuální zručnost a dovednost
- vést žáky k dovednosti rozlišovat materiály, uvažovat o různých možnostech opracovávání materiálů a všímat si jejich vlastností
- umět rozlišovat jednoduché pracovní nástroje, poznat k čemu slouží, naučit se s nimi bezpečně zacházet a volit pro určitou pracovní činnost pracovní nástroj podle jeho vhodnosti, vytvářet správné pracovní návyky při práci s nástroji
- prostřednictvím praktické činnosti s různým materiálem a nástroji pomáhat zpřesňovat představy dětí o věcech a jevech okolního světa
- získávat aktivní vztah k ochraně životního prostředí
- seznámit žáky se základním vybavením kuchyně, pamatovat na bezpečnost a hygienu práce při přípravě jednoduchého jídla

- naučit žáky zásadám správného stolování
- vést k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožnit osvojení základních pracovních dovedností a návyků, k organizaci a plánování práce, k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek
- dojít k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je úzce spojena s pracovní činností člověka
- přispívat k objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápat práci a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientovat se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické i duševní práce a osvojit si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Strategie a výchovné postupy

Vhodné je pracovat ve skupinách a přitom dbát důsledně na bezpečnost žáků. Při práci s drobným materiálem učíme žáky stříhat, ohýbat, spojovat, výtvarně ztvárňovat - dávat výrobkům pěkný vzhled. Při práci s papírem učíme žáky poznávat vlastnosti a druhy papíru, naučíme je správně držet nůžky, stříhat celou délkou ostří nůžek i části ostří. Při modelování žáci poznávají vlastnosti modelovací hmoty, vytvářejí z ní jednoduché předměty, zvířata i postavy a to většinou podle jejich vlastních představ. Při práci ve skupině se žáci musí mezi sebou dohodnout na společném řešení a práci si mezi sebou rozdělit. Uplatňuje se zde spolupráce a komunikace. Vzdělávání v této oblasti také směřuje k postupnému poznání žáků, že technika je součástí lidské kultury a je spojena s pracovní činností lidí. Učí je chápat pracovní činnost jako příležitost k sebeuplatnění. Žáci si mají možnost uvědomit, že výroba musí mít určitý podnikatelský záměr. Vedeme je k uvědomění si potřeby matematiky i geometrie při všech podnikatelských výrobních záměrech. Využíváme poznatky žáků z podnikatelských činností jejich rodičů.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje a organizuje svou práci	plánování pracovního postupu, organizace pracovního prostoru

Kompetence k řešení problémů

vyhledá informace vhodné k řešení problému	práce podle návodu, nákresu
ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	samostatné praktické činnosti – ohýbání, lepení, vystřihování, modelování...

Kompetence komunikativní

rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů	práce s náčrtkem, podle návodu
využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	práce ve skupinách

Kompetence sociální a personální

účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	práce ve skupinách
v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	spolupráce při společných i samostatných činnostech
chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	práce ve skupinách, projekty
vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj	tvůrčí činnosti

Kompetence občanské

rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc	bezpečnost při práci, poskytnutí první pomoci
respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost	vycházky, návštěvy muzeí a galerií, úklid okolí školy
chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	využívání odpadových materiálů k výrobě, hledání dalšího využití výrobků, šetření materiálem i energiemi, poznání vlastností různých látek

Kompetence pracovní

používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky	správné používání nástrojů, poznávání vlastností materiálů

přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	využívání odpadových materiálů k výrobě, hledání dalšího využití výrobků, šetření materiálem i energiemi, poznání vlastností různých látek
využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	řemeslné techniky – práce se dřevem, textilem, papírem, plastem, kovem, keramickou hlínou
orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení	výroba drobných předmětů na Vánoční a Velikonoční Jarmark

5.17.2 Učební osnovy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Pracovní činnosti**	Ročník: 1.
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vytváří s dopomocí jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů	Přírodniny, vlastnosti přírodních materiálů, umělé materiály - modelovací hmota, papír, karton	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracuje s dopomocí podle předlohy	Jednoduché pracovní operace a postupy . Ohýbání, přehýbání, trhání, stříhání, motání, obkreslení šablony, lepení, hnětení	
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Složí a rozloží podle návodu jednoduchý model ze stavebnice	Stavebnice plošné	
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Chová se vhodně při stolování	pravidla slušného chování	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pečuje podle pokynů učitele o pokojové rostliny	Pokojové rostliny	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	Pleje záhon, okopává rostliny podle pokynů učitele	Práce na záhonech	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Pracovní činnosti**	Ročník: 2.
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vytváří s dopomocí jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů	Přírodniny, vlastnosti přírodních materiálů, umělé materiály - modelovací hmota, papír, karton	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracuje s dopomocí podle předlohy	Jednoduché pracovní operace a postupy . Ohýbání, přehýbání, trhání, stříhání, motání, obkreslení šablony, lepení, hnětení	
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Složí a rozloží podle návodu jednoduchý model ze stavebnice	Stavebnice plošné	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pečuje podle pokynů učitele o pokojové rostliny	Pokojové rostliny	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	Pleje záhon, okopává rostliny podle pokynů učitele	Práce na záhonech	
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Umístění příborů, talířů, misek, sklenic, používání	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Pracovní činnosti**	Ročník: 3.
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Přírodniny, vlastnosti přírodních a umělých materiálů, lidové zvyky a řemesla	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice plošné, prostotové a konstrukční	
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Rozlišuje slavnostní a běžné stolování	Výzdoba, stolování	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semen	
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování			

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Pracovní činnosti**	Ročník: 4**.**
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy podle návodu různé výrobky z daného materiálu	Přírodniny, vlastnosti přírodních a umělých materiálů, funkce a využití pracovních nástrojů	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Poznává při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidová řemesla	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Pojmenuje vhodné pracovní pomůcky a náčiní, techniky vzhledem k použitému materiálu	Pracovní pomůcky a náčiní, různé techniky	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Zásady hygieny a bezpečnosti práce	
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Stavebnice plošné, prostotové a konstrukční	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Pracuje podle návodu i podle vlastní představivosti	Návod, náčrtek, plánek	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při práci se stavebnicemi a základní zásady hygieny	Bezpečnost při práci	
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Orientuje se v základním vybavení kuchyně	vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první	Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	organizace prac. prostoru, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	

pomoc při úrazu v kuchyni			
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti	Setí, pletí, zalévání, sklizeň	
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pojmenuje známé pokojové květiny, základní pomůcky a nástroje	Běžné pokojové rostliny, pomůcky a nástroje pro péči o rostliny	
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Pěstování pokojových rostlin, rostliny jedovaté, drogy, alergie	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Pracovní činnosti**	Ročník: 5.
Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy podle návodu různé výrobky z daného materiálu	Přírodniny, vlastnosti přírodních a umělých materiálů, funkce a využití pracovních nástrojů	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Poznává při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidová řemesla	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Pojmenuje vhodné pracovní pomůcky a náčiní, techniky vzhledem k použitému materiálu	Pracovní pomůcky a náčiní, různé techniky	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Zásady hygieny a bezpečnosti práce	
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Stavebnice plošné, prostotové a konstrukční	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Pracuje podle návodu i podle vlastní představivosti	Návod, náčrtek, plánek	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Vyjmenuje základní zásady bezpečnosti při práci se stavebnicemi a základní zásady hygieny	Bezpečnost při práci	
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Orientuje se v základním vybavení kuchyně	vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Připraví samostatně jednoduchý pokrm a naservíruje ho ostatním	recept, suroviny, postupy	
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	stolování, etiketa	

společenského chování			
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	organizace prac. prostoru, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti	Setí, pletí, zalévání, sklizeň	
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Pojmenuje známé pokojové květiny, základní pomůcky a nástroje	Běžné pokojové rostliny, pomůcky a nástroje pro péči o rostliny	
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Pěstování pokojových rostlin, rostliny jedovaté, drogy, alergie	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Pracovní činnosti**	Ročník: 6**.**
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Získá manuální zručnost při práci s drobným materiálem. Provádí montáž a demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.	Seznámení s pracovními postupy naučí se jednoduchou údržbu.	
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Naučí se rozeznávat druhy materiálu, rozčlenit materiál podle potřeby, poznat základní druhy pracovních nástrojů, naučí se jednoduchou montáž, jednoduchých, staveb.prvků.	Prac. nástroje podle druhu práce, materiálem a jeho údržba.	
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Připravuje si pracovní pult, umí zařadit své nářadí na pracovní místo.	Pořádek na pracovišti.	
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Staví ze stavebnic, zvládá využití prostoru.	Význam stavebnic. Stavebnicový řád.	
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Zná základních pracovní dovednosti. Vybere vhodný materiál a pracovní nářadí. Poskytne první pomoc při úrazu nářadím nebo materiálem.	Vhodný materiál při úrazu.	
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Rozezná základní druhy pokojových rostlin, dokáže posoudit jejich vhodnost do daného prostředí	Vhodnost půdy a její druhy i vlastnosti.	
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Vybere vhodné pracovní pomůcky	Výběr vhodného nářadí na zadanou práci.	
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad	Dodržuje zásady bezpečného kontaktu se zvířaty	Druhy zvířat, jak se zvířaty zacházet.	

bezpečného kontaktu se zvířaty			
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Vyjmenuje základní kuchyňský inventář, popíše účel jednotlivých pracovních pomůcek a přístrojů	Základní vybavení kuchyně, elektrické spotřebiče, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost, hygiena provozu.	
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Připraví jednoduché pohoštění v souladu se zásadami zdravé výživy	Úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, výběr, nákup a skladování potravin.	
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Vyjmenuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	Jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu.	
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Udržuje čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.	Čistota a pořádek na pracovišti, základy hygieny, první pomoc při úrazu v kuchyni.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Pracovní činnosti**	Ročník: 7**.**
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, porovná jejich funkčnost a upevnění. Opracování materiálu a jeho povrchová úprava / dřevo /.	Stavba dřeva a jeho vlastnosti při opracování, tvrdost a měkkost dřeva.	
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Uplatňuje návyky z různých pracovních oblastí, plánování práce a organizace práce; používá vhodné nástroje a nářadí při práci v běžném životě.	Dovednost opravit jednoduché mechanismy a stroje.	
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Dokáže připravit (nabrousit) své nářadí. Zná jeho hodnotu.	Seznámení s kvalitou a nekvalitou materiálu.	
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Samostatně připraví nákres výrobku ze stavebnicového systému.	Geometrické tvary, průsečíky a pohledy.	
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Při pracovním výkonu používá jako materiál dřevo, spojuje dřevo (lícování). Vysvětlí, že technika je významná součást lidské kultury a je úzce spojena s pracovní činností. Popíše nebezpečí ohrožení zdraví - laky, barvami apod. Dodržuje pravidla BOZP	První pomoc při úrazu, rozlišení závažnosti úrazu a poučení o vhodném chování na pracovišti.	
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Druhy půdy, vhodnost rostlin, pracovní pomůcky	
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Umí naaranžovat výzdobu, posoudí její vhodnost k dané příležitosti	Výběr květin, druhy pro výzdobu. Sušení květin, aranžování květin	
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad	Posoudí vhodnost stravy pro domácí zvířata	Chování ke zvířatům	

bezpečného kontaktu se zvířaty			
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Poskytne první pomoc při úrazu způsobeným zvířaty i pracovním nářadím, zná a aplikuje hygienické předpisy při práci se zvířaty i rostlinami	Ošetření úrazu, druhy úrazu	
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Používá správně základní kuchyňský inventář	Základní vybavení kuchyně, obsluha kuchyňských elektrospotřebičů, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost, hygiena provozu.	
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Připraví s dopomocí jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy.	Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, skupiny potravin, sestavování jídelníčku dle zásad zdravé výživy (s dopomocí učitele).	
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu	Slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole.	
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Posoudí vhodnost pracovní plochy, zná hygienické a bezpečnostní zásady pro přípravu pokrmů mimo kuchyň	Bezpečnost a hygienický provoz, první pomoc při úrazu v kuchyni.	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu

se zvířaty
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život	
Předmět: **Pracovní činnosti**	Ročník: 8**.**
Vzdělávací obor: Člověk a svět práce	

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky, ověří a porovná jejich funkčnost. / práce s kovy /. Využije profesní informace pro výběr vhodného povolání a vzdělání. Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	Rozsah prováděné práce. Kvalita provedené práce (odměna za práci), vhodnost charakteru žáka k různým typům zaměstnání.	
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Při práci používá návod, předlohu, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program, měření a rýsování, stříhání, řezání, pilování, broušení, ohýbání, rovnání, vrtání, spojování.	Spojovací materiál při práci s kovem. Vhodnost různých druhů propojení. Kótování a orientace v plánkách.	
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Dokáže rozvrhnout do časového úseku zadanou práci.	Plánovaní práce v daném časovém úseku	
	Dokáže popsat montáž jednoduchého stroje, zná jeho funkce. Orientuje se v tech. nákresech.	Technické údaje zadané na výrobku	
	Používá konstrukční prvky: montáž, demontáž, porovnání a přizpůsobování jednotlivých druhů materiálů. Provádí přiměřené základní praktické činnosti s drobným materiálem, ovládá jednoduché pracovní postupy. Řídí se podle poučení o BOZP při používání elektroniky a elektrického zařízení dílny.	Instruktáž o BOZP při práci s elektrickým nářadím. Vhodnost použití ochranných pomůcek. Vhodné zacházení s elektrickým nářadím.	
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Vhodnost suchých i živých rostlin k dané příležitosti - kombinování a aranžování	

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	Pracovní pomůcky a nářadí	
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Chov drobných zvířat	EV - 1
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Zásady hygieny a bezpečnosti práce, první pomoc	
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Získá přehled o učebních oborech a středních školách.	Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností.	-
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy, navštíví úřad práce.	Volba profesní orientace - základní principy sebepoznání, zájmy, cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení.	OSV - 2 -
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání, vyhledá na internetu nabídky zaměstnání.	Možnosti vzdělání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby.	-
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby.	Modelové situace - schopnost prezentace své osoby.	OSV – 3 OSV - 11
	Vyhledá možnosti využití poradenské pomoci při hledání zaměstnání.	Poradenská pomoc při hledání zaměstnání.	-
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu			

se zvířaty
ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Školní vzdělávací program ZŠ Dubá Škola pro život

Předmět: **Pracovní činnosti** | Ročník: 9**.**

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Očekávaný výstup RVP	Očekávaný výstup ŠVP	Učivo	Poznámky
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Kombinace jednotlivých druhů materiálů, vhodnost výběru tohoto materiálu.	
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Průprava pro vhodnost oprav jednoduchých domácích přístrojů a strojů.	
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Pojem práce v časových úsecích.	
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Kótování, průměry, průřezy, pohledy.	
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Vhodný výběr ochranných pomůcek. Poskytnutí první pomoci s důrazem na úraz elektrickým proudem.	
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče	Základní vybavení kuchyně, obsluha spotřebičů, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost, hygiena provozu.	

ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	Připraví pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, příprava jídelníčku dle zásad zdravé výživy.	
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Bezpečnost a hygiena provozu, poskytnutí první pomoci při úrazu v kuchyni.	
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Zná pracovní činnosti vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách	Trh práce - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce.	OSV - 6 OSV - 7
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace s přihlédnutím k potřebám běžného života	Pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání , psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti.	
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	Volba profesní orientace - informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využití poradenských služeb.	-
	Seznámí se s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů	Práva i povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů.	-
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání	Prezentace své osoby v modelových situacích.	
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Popíše možnosti využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	Poradenská pomoc při hledání zaměstnání.	-

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky

- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

6. Volitelné předměty

6.1 Cvičení z českého jazyka

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Vzdělávací cíle

Poslání a úloha předmětu je identická s posláním a úlohou předmětu Český jazyk a literatura, (které jsou zpracovány ve Školním vzdělávacím plánu ZŠ Dubá,) s tím rozdílem, že se předmět výlučně zaměří pouze na jednu z jeho složek, tj. na Jazykovou výchovu. (Nebude tedy zahrnovat Komunikační a slohovou výchovu ani Literární výchovu.)

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahem výuky je Jazyková výchova s cílem shrnout a systematizovat znalosti a upevnit dovednosti žáků získávané v Jazykové výchově po celou dobu školní docházky a procvičit je tak, aby očekávané výstupy ze vzdělávacího obsahu byly co nejkvalitnější. Vyučovací předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně a výuka probíhá v prvním pololetí 8. ročníku a v druhém pololetí devátého ročníku.

Strategie (strategické postupy)

Podle charakteru učiva budou zvoleny vhodné strategické (metodické) postupy frontální výuky, samostatné i skupinové práce a aplikována častější a hlubší domácí příprava. To vše s cílem vytvořit dostatek studijních dovedností a návyků u co největšího počtu žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět se podílí na vytváření klíčových kompetencí. Umožňuje žákům projevit zvýšené studijní úsilí a získat kompetence k učení při hlubším poznávání systémového propojení jazykových složek. Takto získané vědomosti se podílejí na utváření dovedností nezbytných pro efektivní a kultivovanou komunikaci – tím se posilují kompetence komunikativní. Při výuce předmětu se žák setkává s nejrůznějšími problémovými situacemi souvisejícími s jazykovou správností, se správnou aplikací norem spisovné češtiny a učí se je na základě vlastního úsudku a s pomocí informací z jazykových příruček řešit. Tím se posiluje jeho kompetence k řešení problémů. Žáci se učí přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování nezbytného pro efektivní spolupráci týmu, a tím se výuka podílí na vytváření kompetencí sociálních a personálních. Vědomosti a dovednosti získané při výuce používají žáci ve svém jazykovém projevu, který se tím kultivuje. Kultivovaný jazykový projev a kultivované společenské normy chování jsou známkou občanské kompetence, neboť se podílejí na vytváření kulturního stupně občanské společnosti. Dokonalejší znalost jazyka a schopnost jeho efektivního užívání v pracovním kolektivu posiluje pracovní kompetence každého člena týmu. O to usiluje i tento volitelný předmět.

Formy evaluace:

1. V předmětu bude hodnocena aktivita a přístup k činnostem, zájem o ně a vztah k nim, t.j. stupeň kompetence k učení zejména ve vztahu žáka k cíli a procesu učení, stupeň kompetence

komunikativní spočívá v úrovni porozumění smyslu komunikace probíhající při vyučování a žákovy následné reakce i stupeň kompetence pracovní charakterizovaný zájmem žáka o vlastní duševní rozvoj. Tímto způsobem budou žáci hodnoceni každou vyučovací hodinu, jejich konkrétní projevy budou průběžně evidovány a klasifikovány příslušným klasifikačním stupněm.
2. Požadovaná fakta, pojmy, poznatky, zákonitosti a vztahy s kterými se v předmětu pracuje kvalita a rozsah potřebných jazykových dovedností se budou hodnotit průběžně ústním a písemným zkoušením, např. desetiminutovkami, verbální reprodukcí, diktáty, rozsahem kratšími prověrkami, hlasitým čtením textů, recitacemi, přednesy referátů atd. Touto formou bude hodnocena kvalita nabytého vzdělání podle očekávaných výstupů vzdělávacího obsahu předmětů a kompetence k učení v jejich plném rozsahu, kompetence komunikativní v oblasti formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
3. Ucelenost, přesnost a trvalost znalostí a dovedností, schopnost je uplatňovat při řešení úkolů, kvalita myšlení při jejich řešení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost budou hodnoceny podle výsledků klasifikace čtvrtletních kontrolních prací, které zároveň zjistí stupeň kompetencí k učení i kompetencí k řešení problémů, v dílčím rozsahu též stupeň kompetencí komunikativních a pracovních.
4. Dovednosti vykonávat požadované intelektuální činnosti, kvalita myšlení, zejména jeho tvořivost, schopnosti uplatňovat osvojené poznatky v samostatném jazykovém projevu, dovednost vyjadřovat se přesně, výstižně, věcně i jazykově správně v samostatně psaných, t.j. samostatně písemně vytvořených jazykových projevech budou hodnoceny podle výsledné kvality pololetních kontrolních prací.
5. Výsledky očekávaných výstupů vzdělávacího obsahu předmětu a úroveň klíčových žákovských kompetencí budou též zjišťovány pomocí srovnávacích testů sledujících vzdělanostní vývoj jednotlivých žáků, tříd a ročníků v předmětu Český jazyk a literatura i kvalita vzdělání v tomto předmětu získanou žáky naší školy v porovnání s ostatními ZŠ.

Evaluační postup při klasifikaci souhrnného prospěchu

Výpovědní hodnota klasifikačního stupně se podle použité evaluační formy stupňuje od prvotní hodnoty představované stupněm kvality žáka přes stupeň kvality a ucelenosti nabytého vzdělání dle očekávaných výstupů vzdělávacího obsahu až k hodnotě vrcholové, kterou je stupeň kvality myšlení, jeho logiky a tvořivosti uplatňované při řešení intelektuálních i praktických úkolů a způsobilost vytvářet kultivované jazykové projevy za účelem efektivní mezilidské komunikace. K tomuto odstupňování výpovědní hodnoty jednotlivých forem evaluace bude přihlíženo při klasifikaci souhrnného prospěch na konci každého pololetí a žáci s tímto odstupňováním budou předem seznámeni.

6.2 Estetika

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura, ze vzdělávacího oboru Umění a kultura a jeho obsah je členěn do tří oblastí: příroda, mimoumělecké výtvory lidské činnosti a umění. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Volitelný předmět Estetika je vyučován jako samostatný předmět a je pro něj vymezena jedna hodina týdně v sedmém ročníku.

Výuka probíhá ve výtvarné učebně. K dispozici je i učebna informatiky s výukovým programem pro teorii výtvarného umění.

Oblast Příroda je zaměřena na realitu, která není přímo produktem lidské činnosti. Cílem je multisenzorické vnímání a využití smyslových účinků a prožitků pro vlastní tvorbu a přesvědčení o „kráse“ a „ošklivosti“.

V oblasti Mimoumělecké výtvory lidské činnosti je náplní poznávání estetických principů u výrobků řemesel, průmyslu, stavebnictví a vědecké práce a jejich praktické uplatnění ve své vlastní práci.

Oblast Umění je orientována na oblasti umění – výtvarné umění(architektura, sochařství, malířství, design, umělecká řemesla, fotografie), hudba, literatura. Náplní je teorie vkusu a nevkusu, kategorie estetické kvality a kýče.

Starategie

Největší složku volitelného předmětu Estetika tvoří samostatné tvůrčí výtvarné činnosti – tvorba, vnímání, interpretace. Frontální výuka tvoří jen malou část a je nahrazována dialogickými metodami práce. Jsou upřednostňovány skupinové a kooperativní formy práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci
- utváří pozitivní vztah ke světu tvorby a kultury
- zařazuje různé metody a organizační formy výuky
- klade důraz na sebehodnocení a kritický přístup k vlastnímu procesu tvorby

Kompetence k řešení problému

učitel

- motivuje k samostatnému řešení výtvarného problému
- vybírá takové náměty, které jsou blízké žákům a probouzí v nich zájem a kreativitu
- umožňuje žákům samostatně se rozhodovat a uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky tvorby

Kompetence komunikativní

učitel

- poskytuje žákům dostatek příležitostí pro pochopení estetiky jako komunikačního prostředku o vnitřním a vnějším světě
- přistupuje individuálně k vizuálně obrazovým a slovním sdělení žáků

- zařazuje do výuky diskuze o dílech, motivuje žáky k vlastnímu vyjádření o vlastním díle či díle druhého

Kompetence sociální a personální

učitel

- dbá o utváření dobré atmosféry a pozitivních vztahů v kolektivu
- motivuje žáky k diskuzi a k ochotě spolupracovat výběrem organizačních forem a metod práce, které jsou postaveny na spolupráci, kooperaci a vzájemné pomoci
- vytváří v žácích pozitivní přístup k vlastní tvůrčí činnosti, podporuje jejich sebedůvěru

Kompetence občanské

učitel

- respektuje věkové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje pozitivní vztah k materiálním a duchovním hodnotám doby
- posiluje uvědomělý a zodpovědný přístup k tradicím, kulturnímu historickému dědictví
- rozvíjí v žácích toleranci k odlišnostem, respekt k přesvědčení druhých lidí
- využívá výtvarnou tvorbu k vnímavosti k životnímu prostředí, materiálním a duchovním hodnotám doby, k umění, ale i k sobě samému

Kompetence pracovní

učitel

- zařazuje takové úkoly, které vyžadují samostatnost a tvořivost
- využívá mezipředmětové vazby
- klade důraz na pracovní disciplínu, dbá o dodržování bezpečnostních pravidel, ochrany zdraví a životního prostředí
- rozvíjí v žácích zdravý postoj k práci jako takové

Formy evaluace

Soustavné pozorování samostatné tvůrčí činnosti, slovní hodnocení v průběhu práce.
Důraz na sebehodnocení a podněcování k vzájemnému hodnocení mezi žáky.
Klasifikace produktů a výsledků tvůrčí činnosti je prováděna citlivě k individualitě žáka a hodnotící úsudek se zaměřuje spíše na proces tvorby než na výsledný produkt. Nedílnou součástí hodnocení je žákův přístup k úkolu a jeho uchopení.

6.3 Míčové hry

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný předmět míčové hry je určen žákům 6. a 8. ročníku. Je dotován 1 vyučovací hodinou týdně. Podle možností se žáci seznámí s běžnými i netradičními míčovými kolektivními sporty. Obsah předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávacího oboru Tělesná výchova.

Vzdělávací cíle

Žák
- rozšíří si přehled míčových sportů
- zná základní pojmy osvojovaných her,
- zvládá pravidla, herní myšlení i improvizaci,
- osvojí si herní role a funkce, přípravu a organizaci utkání

Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

Osobnostní a sociální výchova

Propojení je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Využijeme zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností.

Environmentální výchova

Se dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák :

vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje a organizuje svou práci

Kompetence k řešení problémů

Žák:

ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,

chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žák:
rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc,

Kompetence pracovní
Žák :
používá bezpečně a účinně náčiní a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

Formy evaluace

Hodnotíme zájem, přípravu na hodinu, snahu o dosažení co nejlepšího výkonu vzhledem k individuálním schopnostem, samostatnost a tvořivost při práci.

6.4 Předprofesní příprava

Čas je velice relativní. Někdy jako by se zastavil a jindy pádí jako zběsilý. Každý z nás zkusil, jak jedno konkrétní rozhodnutí učiněné v časové tísni dokáže ve svém důsledku přinést velké problémy na dlouhou řadu let.

Co ale potom může dělat člověk, když je mu patnáct let, má „problémy" střídavě sám se sebou a celým světem a „teď hned" se má rozhodnout, co bude dělat, až se za ním „naposledy zavřou dveře" základní školy?

Dát mu šanci, aby se naučil zvládat životní situace, aby poznal sám sebe a uměl se rozhodnout s ohledem na své okolí a možnosti.

Vzdělávací cíl předmětu

Vypěstovat u žáků dovednosti nezastupitelné při rozhodování o důležitých životních krocích a při plánování vlastní budoucnosti.

Obsah a organizace výuky

Předmět je vyučován jako volitelný v 8. ročníku v prvním pololetí a v 9. ročníku, je dotován 1 hodinou týdně v prvním pololetí.

Obsah předmětu je sestaven z devíti vzájemně kompatibilních tematických okruhů, které na sebe logicky navazují a vzájemně se doplňují. Je zároveň třeba respektovat psychologické zvláštnosti žáků a vše organizovat v souladu s jejich rozvojovými a uznávacími možnostmi.

Tematické okruhy

- Sebepoznání
- Seberozhodování
- Akční plánování
- Možnosti absolventa základní školy
- Informační základna pro volbu povolání
- Orientace v důležitých profesních informacích
- Rovnost příležitostí na trhu práce
- Adaptace na životní změny

- Svět práce a dospělosti

Mezipředmětové vztahy a průřezová témata

Předmět úzce souvisí zejména s Osobnostní a sociální výchovou, Výchovou demokratického občana a Environmentální výchovou. Vychází z předmětů Občanská výchova, Pracovní činnosti a Člověk a zdraví.

Evaluace

Vzhledem k tomu, že cílem předmětu je vypěstování dovedností, které ověří až sám čas je evaluace pojem dlouhodobý a na základní škole plně realizovatelný. Hodnocen bude přístup žáků, jejich odpovědnost a snaha, ochota pracovat na sobě samém.

6.5 Dramatická výchova

Charakteristika a cíle volitelného předmětu

Vyučovací předmět dramatická výchova je koncipován jako volitelný předmět pro žáky 2. stupně s hodinovou dotací týdně.

* pracuje se základními výrazovými prostředky divadelního sdělení, kterými jsou lidský hlas a tělo, kultivuje je a směřuje k jejich vědomému používání v procesu dramatické a inscenační tvorby i v běžné komunikaci

* rozvíjí psychosomatické, komunikační a herní dovednosti a schopnosti prostřednictvím tvůrčích aktivit a kolektivní dramatické tvorby

* spolupracuje především s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova, které umožňuje žákům vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání

Vzdělávání je zaměřeno na:

* vytvoření kladného vztahu k divadlu ve všech jeho žánrech a druzích

* získání žáka jako divadelního diváka

* rozvíjení schopností práce v tvůrčím týmu

* vytváření úcty ke kulturnímu dědictví jiných národů

* schopnost respektovat odlišnosti jiných osob

* rozvoj kritického myšlení

* schopnost veřejné prezentace týmové práce

Metody a formy práce jsou zaměřeny na výuku praktických dovedností. Zařazovány jsou drobnější i dlouhodobější projekty (příprava divadelního představení), práce s internetem, práce s dramatickými texty, práce se záznamy divadelního představení, exkurze (návštěva divadla). Při výuce jsou žáci vedeni k tomu, aby využili znalosti získané v jiných předmětech a zkušenosti z praxe.

Klíčové kompetence
Z klíčových kompetencí budou především uplatněny:

Kompetence k učení

* poskytnout žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů

* učit žáky vyhledávat informace z různých zdrojů a kriticky k nim přistupovat a využívat je

* nabízet aktivizační metody - příprava divadelního vystoupení

* vést žáky k posouzení vlastního pokroku

Kompetence k řešení problémů
* žák samostatně řeší běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky
* vést žáky ke schopnosti využít získaní vědomostí při řešení problémů mimo obor
* učit žáky kriticky myslet, uvážlivě se rozhodnout a obhájit svůj názor
* vést žáky ke schopnosti řešit problémy samostatně i v týmu
* učit žáky vyhledat jádro problému a diskutovat o možných řešeních

Kompetence komunikativní
* žák se vyjadřuje srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog
* vyjadřuje své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor
* pomocí zavádění skupinové práce a projektové výuky rozvíjí schopnosti komunikace ve skupině
* žáci se učí naslouchat, diskutovat a hodnotit argumenty ostatních

Kompetence sociální a personální
* žák respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce
* navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy
* každý žák osobně zodpovídá za výsledky společné práce
* učíme žáky dodržovat dohodnuté postupy, termíny, kvalitu práce

Kompetence občanské
* žák zná základní práva a povinnosti občanů, respektuje společenské normy a pravidla soužití
* učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
* žáci se aktivně zapojují do kulturního dění
* učíme žáky respektovat názory druhých

Kompetence pracovní
* žák je schopen pracovní výdrže, koncentrace na pracovní výkon a jeho dokončení
* učitel do výuky zařazuje praktická cvičení v řešení navozených situací

6.6 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika předmětu
Konverzace v anglickém jazyce je volitelný předmět určený pro žáky 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodna týdně.

Cíle:
- Dokáže vést rozhovor na dané téma
- Umí tvořit otázky a záporné věty, odpovídat, reagovat
- Je schopen krátce sám hovořit na dané téma (představování se apod.)
- Dokáže si ústně vyžádat informace, zeptat se na cestu, problém, zboží apod.

6.7 Základy rýsování

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU
Základy rýsování je volitelný předmět určený pro 6. ročník s časovou dotací 1 hodina týdně. Mezi cíle předmětu patří osvojení si základních znalostí a postupů potřebných pro zobrazování jednoduchých rovinných a prostorových útvarů, pochopení propojení obecnějších znalostí geometrie s konkrétními postupy užívanými v technické praxi.

Klíčové kompetence:
- *Kompetence k učení* – propojování geometrických znalostí s praktickou činností
- *Kompetence k řešení problémů* – experimentování a kritické posuzování vhodnosti jednotlivých přístupů pro užití v praxi
- *Kompetence komunikativní* – při seznamování jak s různými způsoby zobrazování prostoru, tak se způsoby značení plánů a výkresů v technické praxi
- *Kompetence sociální a personální* – při pochopení pravidel práce a zvyšování sebedůvěry úspěšným vytvářením vlastních obrázků a výkresů
- *Kompetence občanské* – rozvíjením estetického hlediska, které podporuje v žácích smysl pro kulturu a tvořivost
- *Kompetence pracovní* – rozvíjením propojení obecných znalostí s praktickými činnostmi

7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7.1 Způsoby hodnocení žáků

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis vysvědčení.
Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem pedagogické rady.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo na žádost zákonného zástupce žáka. Pokud škola hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:
1 - velmi dobré
2 - uspokojivé
3 - neuspokojivé.

Celkový prospěch žáka je hodnocen:
prospěl/a prospěl/a s vyznamenáním neprospěl/a nehodnocen/a

Žák je hodnocen stupněm:
a) "prospěl/a s vyznamenáním", není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než"chvalitebný", průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré;
b) "prospěl/a", není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm "nedostatečný";
c) "neprospěl/a", je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm "nedostatečný".
d) „nehodnocen(a)“, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

7.2 Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení a klasifikace žáka školy v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)
Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)
U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do

diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)
U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

Kritéria hodnocení a klasifikace žáka školy ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)
Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně.

Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

7.3 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, studenti, zákonní zástupci nezletilých žáků byli včas informováni o průběhu a výsledcích žáka.

2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí je možné vydat žákovi výpis z vysvědčení.

3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhodne ředitel se souhlasem pedagogické rady.

4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace a klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Pokud je žák hodnocen slovně, převede mu škola slovní hodnocení na klasifikaci pro potřeby přijímacího řízení na střední školy.

5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání v základní škole speciální se hodnotí slovně.

6. V posledním ročníku plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů stanovených v § 44. V pátém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se přihlásí ke vzdělávání na střední škole.

7. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a z předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty 3. školského zákona. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do

konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.

9. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

10. Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst.2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku ze závažných zdravotních důvodů bez ohledu na to, zda žák již na daném stupni ročník opakoval.

11. Žák, který plní povinnou docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen.

12. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonných zástupců opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

13. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

7.3.1 Opravné zkoušky a komisionální přezkoušení

Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky. Je-li žák hodnocen třemi a více nedostatečnými, opravné zkoušky nekoná a v 9. ročníku je jeho celkový prospěch hodnocen jako neprospěl.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Není-li možné žáka ze závažných důvodů přezkoušet, stanoví ředitel školy náhradní termín. Opravné zkoušky jsou komisionální.
Komisi pro komisionální přezkoušení a opravné zkoušky jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. komise je tříčlenná a tvoří ji:
předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené RVP ZV.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí vydá žákovi nové vysvědčení.
O přezkoušení a opravných zkouškách se pořizuje protokol, který je součástí dokumentace školy.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky, nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

7.3.2 Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s

	jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7.3.3 Zásady klasifikace prospěchu

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Hodnotí práci žáka za celé klasifikační období, zejména pokroky, kterých žák dosáhl.

7.3.4 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáka, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky. Při shromažďování podkladů se učitel zaměří na sledování pokroků žáka, na jeho snahu o odstranění chyb a nedostatků a celkový přístup ke školní práci.

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň čtyři známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu z ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi co nejdříve, nejpozději však do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky současně se sdělováním známek žákům.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu termínu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné, aj.). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období, předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Vyučující zapisuje porušení školního řádu do archu, který je pro tyto účely vložen do třídní knihy a slouží jako podklad pro hodnocení chování žáka.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny zákonným zástupcům.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí (ve čtvrtletí) písemně prostřednictvím žákovské knížky; třídní učitel nebo učitel kdykoliv během školního roku, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách. Zákonným zástupcům, kteří se nemohli dostavit do školy v určeném termínu, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonní zástupci vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje, nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do konce září dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům. Čtvrtletní písemné práce se skladují po dobu 2 let.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména-neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není bez výkladu látky přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času

k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí lze provádět až po dostatečném procvičení učiva.

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

7.3.5 Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele nebo ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)
Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy nebo snížený stupeň z chování dopouští dalších přestupků.

7.3.6 Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

Třídní učitel, ředitelka školy, zástupce obce nebo školského úřadu může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci, pochvalu nebo jiné ocenění (dále jen "pochvala"). Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel nebo ředitel školy. Písemná

pochvala se uděluje zpravidla formou zápisu do žákovské knížky, na zvláštním formuláři školy, výjimečně v doložce na vysvědčení. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do katalogových listů.

Opatření k posílení kázně žáků se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:
napomenutí třídního učitele
důtka třídního učitele
důtka ředitelky školy.

Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku kdykoliv v průběhu školního roku, udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy, zaznamená do katalogového listu žáka a projedná s zákonnými zástupci žáka. Ředitelka školy může udělit důtku ředitele školy kdykoliv během školního roku.

Opatření se zaznamenává do katalogového listu žáka, nezaznamenává se na vysvědčení, důvody jsou projednány se zákonnými zástupci žáka.

Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

7.3.7 Klasifikace a hodnocení žáků se SPV

U žáka se SPV při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Dětem a žákům, u nichž je diagnostikováno SPV, je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.

Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě se SPV vystavováno úkolům, v nichž nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.

Děti, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být na písemnou žádost rodičů podanou do 30. září příslušného školního roku hodnoceni slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U dětí

s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Dítě lze hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s zákonnými zástupci a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze i známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce (o jeden i o několik stupňů). Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci s zákonnými zástupci.

Pro dítě se SPV bude vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální vzdělávací plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i) a zákonnými zástupci dítěte, žákem a poradenským zařízením; vypracovávají se krátce a rámcově v písemné formě. Výsledky se hodnotí slovně.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s zákonnými zástupci a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován. Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

7.3.8 Péče o integrované žáky

O žáka pečuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími a výchovný poradce, který řeší diagnostiku potřeb žáka, zajišťuje potřebnou péči ve škole, zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku a provádí poradenství žákům, zákonným zástupcům a učitelům.

7.3.9 Péče o talentované žáky

Usilujeme o maximální využití potenciálu žáka. Není cílem vytvářet „elitu“, ale zatížit tyto žáky v míře, která odpovídá jejich potřebám, v množství informací a podnětů, které ve svých ročnících předávají dále. Cílem je odstraňovat výkonové zprůměrňování, ale i poskytnout podporu těmto žákům v jejich osobnostně sociálním rozvoji.

7.3.10 Ukončení základního vzdělávání

Dokladem o dosažení základního vzdělání je vysvědčení o úspěšném ukončení devátého, popřípadě desátého ročníku základní školy. Toto vysvědčení je opatřeno doložkou o získání stupně základního vzdělání.

Žák, který úspěšně ukončil základní vzdělání, nebo žák, který splnil povinnou školní docházku a nepokračuje v základním vzdělávání, přestává být žákem školy 30. června

příslušného školního roku. Žák, který splnil povinnou školní docházku a koná opravnou zkoušku nebo bude hodnocen v náhradním termínu, je žákem školy do termínu konání těchto zkoušek, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku. Žák, který byl přijat ke vzdělávání na střední škole, je považován za žáka školy do 31. srpna příslušného školního roku.

Žák, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, může na základě žádosti zákonného zástupce a se souhlasem ředitelky školy pokračovat v základním vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne 18 roku věku.

Žákovi se zdravotním postižením může ředitelka školy ve výjimečných případech povolit pokračování v základním vzdělávání do konce školního roku, v němž žák dosáhne 20 roku věku. V uvedených případech, pokud jde o přípravu na výkon povolání nebo pracovní činnost, spolupracuje ředitelka školy s příslušným úřadem práce.